Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΤΟΜΟΣ Δ'

THE ORTHODOX OBSERVER

ΑΡΙΘΜ 92

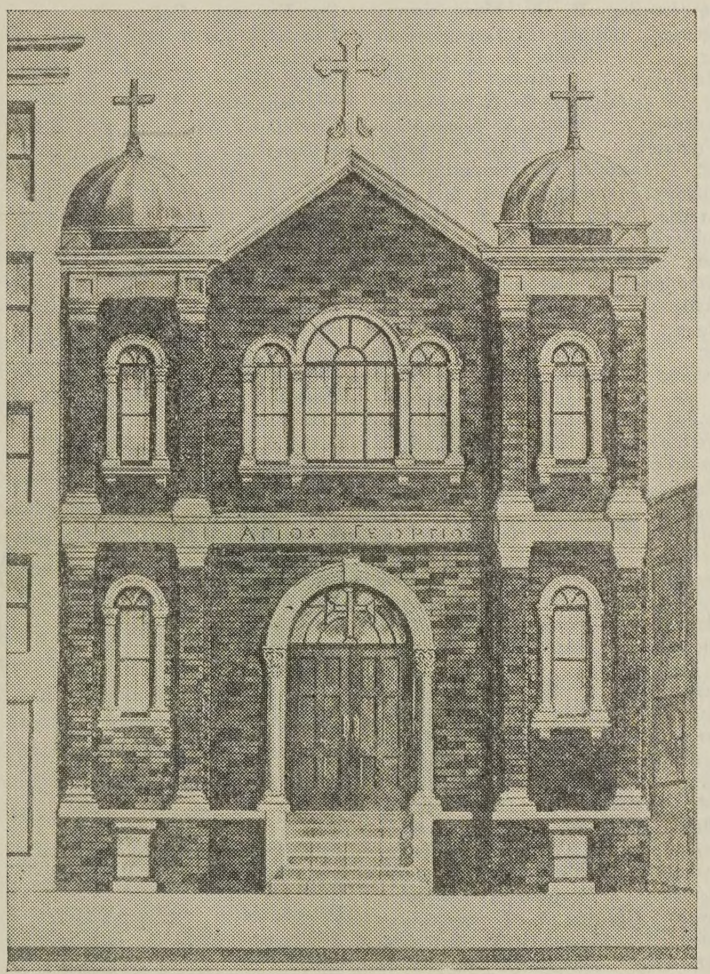

Ὁ Ἱ. Ναὸς τῆς Ἑλλ. Ὀρθοδ. Κοινότητος Schenectady, N. Y.

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Published Bi-weekly by the Greek Archdiocese Publications Association
Publication Office:
240 West 23rd Street, New York, N. Y.
Editorial and Advertising Offices:
Greek Archdiocese, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.
Tel. AStoria 8-1653

Yearly Subscriptions:
United States and Canada $2.00—Foreign $2.50
Ten Cents a Copy
Vol. IV. No. 92 — October 9, 1938
Entered as second class matter Nov. 21, 1934, at the post office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΑΜΩΝ

		'Ονοματεπώνυμον Νυμφευθέντων		Κοινότης	Τελέσας τὸν Γάμον 'Ιερεύς
'Ιουλ.	23	'Ιωάννης Ξυπόλυτος	Δημητρία Κ. Λυτάρη	Detroit, Mich.	'Αρχιμ. Κ. Γιοβανόπουλος
»	24	'Αλ. Δ. Παπαδημητρίου	'Αγγελ. Π. Παπαδάτου	Chicago, Ill.	Αἰδ. Νικήτας Κεσὲς
»	24	Παναγ. Ε. Μητράκος	'Αγγελικὴ Δ. Τσάχαλη	New York City	'Αρχ. Εἰρ. Τσουρουνάκης
»	24	Χαράλαμπος Α. Κοκκίνης	'Ελισάβετ Φ. Ρέλου	Norfolk, Va.	'Αρχιμ. Νικ. Παύλου
»	24	Εὐστρ. Γ. Λαδᾶς	'Ελένη Π. Παπακωνσταντίνου	Detroit, Mich.	Αἰδ. Γεώργιος Πετρίδης
»	24	'Α. Χ. Βλαχοδημητρόπουλος	Β.. Ν. Μαυρολέοντος	San Francisco, Cal.	Αἰδ. Κωνστ. Τσαπραλῆς
»	24	Γεώργιος Δ. Μπάντεσακ	Μαρία Π. Σωτηροπούλου	Rockford, Ill.	Αἰδ. Ι. Παπαδόπουλος
»	24	Φώτιος Ι. Δρούγας	Τασία Σ. Παπαντώνη	Chicago, Ill.,	Αἰδ. Βασίλ. Πανταζόπουλος
»	27	Εὐστράτιος Π. Μαντίκης	Anna G. Gibson	Perth Amboy, N. J.	'Αρχιμ. Π. Φινφίνης
»	30	Μιχ. Ι. Τσουκαλᾶς	Δέσποινα Σ. Σιδηροπούλου	Warren, Ohio	Αἰδ. Γεώργιος Σηκᾶς
»	31	'Ανδρέας Ν. Πιτσαούνης	Μαρία Δ. Κοσσαβέλου	Milwaukee, Wis.	'Αρχιμ. Βενιαμὶν Κόλλιας
»	31	'Αλέξανδρος Σ. Γριμπίρης	Ἄννα Γ. Δόγκα	Wilkes-Barre, Pa.	Αἰδ. Βασ. Κόσκορης
»	31	Παναγ. Α. Χαλδῆς	Πλατωνία Ε. Παπασταματίου	Washington, D. C.	'Αρχιμ. Αἰμιλιανὸς Λαλούσης
»	31	Κωνσταντ. Α. Χαρίτσος	Κυριακὴ Ε. Κοτρονία	New York City	'Αρχιμ. Χρυσ. Παπαλάμπρου
»	31	Νικόλαος Σ. Μαλτέζος	Μαρία Κ. Πολίτου	New York City	'Αρχιμ. Χρυσ. Παπαλάμπρου
»	31	Βασίλειος Α. Καράμπελας	'Ελένη Ι. Πορτσῆ	Newark, N. J.	Αἰδ. Νικ. Παπαδημητρίου
»	31	Γεώργιος Α. Φελλᾶς	Πηνελόπη Δ. Μωρεάτου	Jamaica, L. I., N. Y.	Αἰδ. Μιχαὴλ 'Ανδρεάδης
»	31	'Αντώνιος Χ. Καρασάββας	Σμαράγδα Ν. Μαυρουδῆ	New York City	'Αρχ. Εἰρ. Τσουρουνάκης
»	31	Γεώργιος Δ. Μπαλτᾶς	Εὐαγγελία Κ. Κιρκίρη	Muskegon, Mich.	Αἰδ. 'Ηλ. Τσαούσης
»	31	Νικόλαος Κ. Φούτρης	Γιαννούλα Δ. Μαλλίρη	Chicago, Ill.	'Αρχιμ. Γαβρ. Ματθιόπουλος
Αὔγ.	1	Δημήτριος Α. Κόης	Εὐθυμία Δ. Σταυροπούλου	San Francisco, Cal.	Αἰδ. Κωνστ. Τσαπραλῆς
»	3	Εὐστρ. Κ. Κουδουνέλης	Κωνστ. Α. Μπακατσέλου	Philadelphia, Pa.	Αἰδ. Χρυσόστ. Μουρκίδης
»	4	Roy N. Ely	'Ελένη Γ. Κίτσου	Haverhill, Mass.	Αἰδ. Χ. Καβαλλιέρος
»	4	Γεώργιος Γ. Μυκάρδος	'Ελένη Π. Κρομμίδα	New York City	'Αρχιμ. Δωρόθ. Μπουραζάνης
»	11	Δημήτριος Α. Μιχάλαρος	'Ελένη Α. Δημόφλη	Chicago, Ill.,	Αἰδ. Νικήτας Κεσές
»	11	Δημήτριος Χ. Σταμάτης	'Ιωάννα Χ. Πανοπούλου	Oklahoma City, Okl.	Αἰδ. Κ. Παπαπαναγιώτης
»	13	'Εμμανουὴλ Ν. Γλαρὸς	Γραμματικὴ Ι. Κράτσα	McKeesport. Pa.	Αἰδ. Κυριᾶκος Κυριακοῦ
»	14	'Αντώνιος Κ. Μίκουλαν	Σοφία Π. 'Αγορίτσα	Hammond, Ind.	Αἰδ. Ι. Πετρόπουλος
»	15	Γεώργιος Α. Ρουμανᾶς	'Αγγ. Δ. Καραηλιοπούλου	South End, Ind.	Αἰδ. Ε. Κοντονικολάου
»	15	Δημήτ. Ι. Νικητόπουλος	Σταυρούλα Κ. Κουλούρη	Los Angeles, Cal.	'Αρχιμ. Γερμ. Παππαναγιώτου
»	15	Εὐμύμιος Α. Μαυραντώνης	Ἕλλη Τ. Συρωνίδου	Los Angeles, Cal.	'Αρχιμ. Γερμ. Παπαπαναγιώτου
»	15	Παναγ. Ι. 'Ιατρόπουλος	'Ασπασία Π. Μπεκιάρη	New York City	'Αρχ. Εἰρ. Τσουρουνάκης
»	15	Θεόδωρος Ι. Ψειρόπουλος	Βιργινία Π. 'Αλμεράντη	Detroit, Mich.	'Αρχιμ. 'Ιωακεὶμ Δουλγεράκης
»	15	Κωνσταντ. Δ. Συριόπουλος	Βασιλικὴ Θ. 'Ατσάλη	Springfield, Mass.	Αἰδ. Π. Παπαθεοφράστου
»	15	Κωνσταντῖνος Π. Σωτηριάδης	'Ιωάν. Ι. Φλέντ	Milwaukee, Wisc.	'Αρχιμ. Βενιαμὶν Κόλλιας
»	16	Κωνστ. Γ. Χατζηγεωργίου	Ζαφείρω Ι. Σχηνᾶ	Fall River, Mass.	Αἰδ. Παρθένιος Κομνηνὸς
»	16	'Ιωάννης Δ. Γιαχιᾶς	Εὐαγγελία Χ. Κόρου	Philadelphia, Pa.,	Αἰδ. Χρυσ. Μουρκίδης
»	18	'Ιωάννης Α. 'Αντωνόπουλος	Γεωργία Ι. Νέγγα	New York City	'Αρχιμ. Χρυσ. Παπαλάμπρου
»	18	Ἄγγελος Χ. Πολιτόπουλος	Πηνελ. Α. Τσιβόγλου	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Ι. Στρογγυλὸς
»	18	Νικόλαος Β. Κονόμης	Θεοφανία Δ. Εὐαγγέλου	Montreal, Can.	'Αρχιμ. Διον. Μαυρίας
»	19	Ποθητὸς Ε. Λουκᾶς	Μπαλασὴ Ν. Κωνσταντίνου	Tarpon Springs, Fla.	Αἰδ. Θεόφ. Καραφύλλης
»	20	Μιχαὴλ Β. Βαφείδης	Κοραλία Α. Ταμπακοπούλου	Detroit, Mich.	'Αρχ. Κ. Γιαβαννόπουλος
»	21	'Ιάκωβος Γ. Μιχαηλίδης	'Ολυμπία Γ. Τσιτσέρα	Kingston, N. Y.	Αἰδ. Ε. Σπυρόπουλος
»	21	Σταῦρος Γ. Παναγάκος	Στυλιανὴ Δ. Κυριαζῆ	Chicago ,Ill.	Αἰδ. Μᾶρκος Πετράκης
»	21	Θεόδωρος Δ. Θεοδώρου	Γεωργία Χ. 'Ανδρώνη	Chicago, Ill.	Αἰδ. Μ. Πετράκης
»	21	Γεώργιος Γ. Τσέρτος	Οὐρανία Α. Παπανικολάου	Detroit, Mich.	'Αρχιμ. Κ. Γιοβαννόπουλος
»	21	Γεώργιος Σ. Μίσσιας	'Αφροδίτη Χ. Κατσάκου	Kalamazoo, Mich.	'Αρχ. Α. Τσάμης
»	21	Κλεομένης Γ. Κουτσμάνος	Σοφία Ι. 'Ιατροπούλου	Detroit, Mich.	'Αρχιμ. 'Ιωακ. Δουλγεράκης
»	21	Παναγ. Δ. Διακάτος	Μελπομένη Ι. Νικολάτου	Elizabeth, N. J.	Αἰδ. Ν. Παπαδημητρίου
»	21	Χαράλαμπος Μ. Παφίτος	Χρυστάλλη Γ. Μειττίνου	Astoria, N. Y.	Αἰδ. Μ. Θωμᾶς
»	21	'Αθανάσιος Κ. Μελᾶς	Γεωργία Σ. Διακάκου	Montreal, Can.	'Αρχιμ. Διον. Μαυρίας
»	21	Παῦλος Α. Τσαλδάρης	Θεοδώρα Α. Βινετσάνου	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Δημήτριος Βιτσέντζος
»	21	Εὐάγγελος Χ. Νικολάου	Σπυριδούλα Α. Καλλινίκου	New York, N. Y.	'Αρχ. Ε. Τσουρουνάκης
»	21	Γεώργιος Σ. Μεργούπης	'Αναστασία Γ. Τούτα	Boston, Mass.	'Αρχιμ. Ματθαῖος Παπαβασιλείου
»	21	Μηνᾶς Σ. Μπαυλάκης	Μαρία Σ. Μαρινάκη	Cleveland, Ohio	'Αρχιμ. Χρυσόγ. Λαυριώτης
»	21	Νικόλαος Δ. Ζαφειρίου	Στασινὴ Δ. Ματσουνέα	Detroit, Mich.	Αἰδ. Γεώργιος Πετρίδης
»	21	Σταῦρος Ι. Διαμαντῆς	Θεμελίνα Η. Μαΐλη	Youngstown, Ohio	Αἰδ. Δ. Μητάκος
»	21	'Αντώνιος Γ. Κολίτσας	Σοφία Κ. Κοτυλίδου	Middletown, N. Y.	Αἰδ. Ε. Σπυρόπουλος
»	21	Λάμπρος Ο. Λαμπρινίδης	Δέσποινα Κ. 'Αχυρᾶ	Wetsfield, N. J.	Αἰδ. Γ. Σπυριδάκης
»	21	Τιμολέων Ι. Κακοῦρος	Σταυρούλα Δ. Ψινάτη	Johnstown, Pa.	Αἰδ. Κ. Μπίτζας
»	21	Παναγ. Δ. Κλαδούρης	'Ελεονώρα Τζ. Φράγκου	Los Angeles, Cal.	'Αρχ. Γ. Παπαπαναγιώτου
»	21	Κωνσταντ. Ν. Θεοδώρου	Ὄλγα Μ. Σοιλίδου	Rochester, N. Y.	Αἰδ. Πέτρος Χριστάκος
»	21	Κωνσταντ. Μ. Γάτης	Χρύσα Π. Χρυσοστομίδου	Tarpon Springs, Fla.	Αἰδ. Θεόφιλ. Καραφύλλης

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ, ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 25-19 30th Drive, Astoria, L. I., N. Y.

ΕΤΟΣ Δ'. Ἀριθ. 92. Διευθυντής: Ἀρχιμ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΠΟΛΥΖΩΙΔΗΣ 9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1938

Ο ΜΟΝΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ

ΕΙΝΕ γεγονὸς ὅτι ἡ στατιστικὴ μὲ τοὺς ἀριθμούς της δὲν εἶνε μόνον τὸ πιστὸν κάτοπτρον τῆς ὅλης ζωῆς ἑνὸς χριστεπωνύμου πληρώματος, ἀλλά, ὡρισμένως, εἶνε καὶ ὁ καλύτερος ὁδηγὸς διὰ τὴν προσπάθειαν πρὸς ἀσφαλεστέραν ἀνάπτυξιν καὶ χριστιανικὴν τελειότητα. Ἐπωφελούμεθα λίαν εὐχαρίστως τῆς παρεχομένης εὐκαιρίας διὰ νὰ ἐξαγάγωμεν ἀπὸ τοὺς ἀριθμοὺς λογικὰ καὶ ἀκλόνητα συμπεράσματα, τὰ ὁποῖα, εἴμεθα βέβαιοι, θὰ ἐνδιαφέρουν ἐξαιρετικῶς καὶ τοὺς εὐσεβεῖς ἀναγνώστας μας. Διότι δι' αὐτῶν χαρακτηρίζεται ἡ ζωτικότης καὶ ἡ δύναμις τῆς ὁμογενείας μας, ἡ ὁποία εἶνε ἀξία νὰ ἀποβλέψῃ εἰς καλύτερον καὶ ἀνώτερον μέλλον. Ἐξηγούμεθα:

Τὰ διάφορα θαυμάσια καὶ συγκινητικὰ φαινόμενα, τὰ ὁποῖα ἠκούσθησαν τελευταίως ἀπὸ τὰ διάφορα σημεῖα, ἀπὸ τὴν Τῆνον, ἀπὸ τὴν Πάρον, ἀπὸ τὴν Κηφισσίαν, ἀπὸ τὴν Νέαν Μηχανιῶνα, ἀπὸ τὴν Εἰδομένην, ἀπὸ τὴν Χαλκιδικὴν καὶ ἀπὸ ἄλλας ἀκόμη περιφερείας καὶ ἀνεγράφησαν εἰς ὅλον σχεδὸν τὸν ὁμογενῆ τύπον, μόνον ὡς θ α ύ μ α τ α ἠμποροῦν νὰ τὰ ἀποδώσουν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι παρέστησαν μάρτυρες τῶν φαινομένων ἐκείνων γύρω ἀπὸ τὰς σεπτὰς εἰκόνας τῶν Ἱερῶν Ναῶν τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι μετὰ πίστεως τὰ ἀνέγνωσαν ἢ ἤκουσαν ἄλλους ἐκθέτοντας ταῦτα.

Εἰς τὴν Τῆνον — διὰ ν' ἀρχίσωμεν ἐκεῖθεν — ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἀσθενὴς ἀποκτᾷ τὴν ὑγείαν του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἑορτῆς τῆς Θεοτόκου καὶ ἀποδίδεται ἀκμαῖος εἰς τὴν Κοινωνίαν, ὡς βεβαιοῦν ἄτομα ἀναμφισβητήτου κοινωνικῆς θέσεως, κύρους καὶ χαρακτῆρος, παρόντα κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θαυμασίου γεγονότος. Εἰς τὴν Νέαν Μηχανιῶνα τῆς Μακεδονίας τὸ θαῦμα σημειοῦται ἐπὶ ἑνὸς παιδὸς παραλύτου, ὁ ὁποῖος ἤδη ἀπολαμβάνει τὴν ἡδονὴν τοῦ βαδίσματος καὶ δοξάζει τὸ ὄνομα τοῦ Παναγάθου Θεοῦ. Εἰς τὴν Εἰδομένην τῆς Βορείου Μακεδονίας νεαρὰ κόρη γίνεται μέσον καὶ ὄργανον ἄλλου θαύματος καί, γονατισμένη, ἀναπέμπει τὰς προσευχάς της πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἴασίν της. Καὶ ἄλλων περιφερειῶν οἱ κάτοικοι σταυροκοποῦνται μὲ κατάνυξιν πρὸ τῶν θαυμαστῶν φαινομένων εἰς τὰ ὁποῖα οὐδεμία ἐπιστήμη θὰ ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἀπαντήσῃ.

Καὶ μόνον πρὸς τὴν Μητέρα τοῦ πόνου, πρὸς τὴν χλωμὴν Παναγίαν, στρέφεται πάντοτε μὲ ἐλπίδα καὶ πίστιν ὁ Ὀρθόδοξος κόσμος καὶ ἀπὸ Αὐτὴν λαμβάνει τὴν ἀπάντησιν. Ἀπὸ Αὐτὴν λαμβάνει ἐνίσχυσιν εἰς τὴν βιοπάλην τῆς ζωῆς, εἰς τὰς μακρὰς ἀσθενείας καὶ εἰς τὰ διάφορα ἀτυχήματα ποὺ συνοδεύουν τὴν ζωὴν αὐτὴν διὰ νὰ προπαρασκευάσουν τὸν ἄνθρωπον. Ἀνέκαθεν, ἀπὸ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κατέστη πίστις βαθεῖα εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ὁποῖον ἦτο ἐκ τῶν πρώτων της θεμελιωδῶν διδαγμάτων, ἦτο τοῦτο, ὅτι:—ἡ Παναγία, λατρευομένη παντοῦ μετὰ τῆς ἰδίας στοργῆς καὶ τῆς αὐτῆς ἀγάπης, ἀπέβη ἡ προστάτις τῆς ζωῆς, ἡ παρηγορία εἰς πάσας τὰς δυστυχίας, τὸ πραγματικὸν καταφύγιον παντὸς πάσχοντος χριστιανοῦ.

Πρὸ τῶν καταπληκτικῶν φαινομένων ποὺ λαμβάνουν ἑκάστοτε χώραν γύρω ἀπὸ τὸ πλαίσιον τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου, ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται παρὰ νὰ γονατίσῃ εὐλαβικὰ τὸ γόνυ καὶ μὲ κατάνυξιν ἐξαιρετικὴν νὰ δοξολογήσῃ τὴν Μητέρα τοῦ πόνου, ἡ Ὁποία, γνωρίζουσα τὰς στενοχωρίας καὶ τὰ δυστυχήματά του, ἔρχεται ὡς ἡ θετικωτέρα βοηθὸς χεὶρ διὰ νὰ ἀνασηκώσῃ τὸν πεσόντα ἄνθρωπον, τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον πρὸ παντὸς ποὺ δὲν μένει ἀδρανὴς εἰς τὴν θλῖψίν του.

Καὶ ὅλα αὐτά, ἡ σειρὰ τοὐτέστι τῶν μεγάλων ἔργων τῆς χάριτος ποὺ τόσον θαυμασίως ἀλλὰ καὶ τόσον πασιφανῶς ἐκδηλοῦνται ποῦ κυρίως ὀφείλονται; Ποῦ ὀφείλονται! Ἀσφαλῶς εἰς πίστιν καὶ εἰς τὴν θέλησιν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἀδιαψεύστως διδάσκουν ἡ Ἁγία Γραφὴ καὶ ἡ Ἱστορία τῶν ἀνθρώπων. Χωρὶς αὐτά, χωρὶς πίστιν θερμήν, χωρὶς αἰσιοδοξίαν, χωρὶς αὐτοπεποίθησιν, οὐδὲν ἀπολύτως, οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον κατορθοῦται, ὅπως εἶνε εὔκολον νὰ ἐννοήσωμεν καὶ ὅπως ἄλλως τε ἐδίδαξεν εἰς πολλὰς περιπτώσεις αὐτὸς ὁ θεμελιωτὴς τῆς πίστεως, ὁ γλυκὺς Ναζωραῖος.

Πίστις θερμή, αἰσιοδοξία μεγάλη καὶ ἐνθουσιασμὸς ἀπεριόριστος ἀπαιτοῦνται ἀπαραιτήτως διὰ νὰ

συντελεσθῇ—ἐὰν εἶνε ἀνάγκη νὰ συντελεσθῇ — τὸ θαῦμα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα αὐτὸν τὸν πεζόν! Μήπως δὲν ἔχομεν, ἄλλως τε, πρόχειρον τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀρχαίαν καὶ νεωτέραν, ἡ ὁποία εἶνε ἡ πλέον ἀδιάψευστος μάρτυς εἰς τὸ σημεῖον αὐτό; Μήπως δὲν ἔχομεν τὴν πεῖραν πολλῶν συγχρόνων οἱ ὁποῖοι ἐπιβεβαιοῦν τὴν θεωρίαν αὐτήν;

Θαῦμα καὶ ἔλλειψις πίστεως εἶνε δύο ἔννοιαι ὅλως ἀντίθετοι, ἀποκλείουσαι ἡ μία τὴν ἄλλην. Μόνον πίστις καὶ θέλησις θὰ ἀποτελέσουν τοὺς ἀσφαλεῖς φορεῖς τοῦ θαύματος. Ἐὰν ἡ πίστις εἶνε ἱκανὴ νὰ κινήσῃ καὶ ὄρη, ὅπως εἶπεν ὁ Χριστός, θὰ ἀδυνατήσῃ νὰ κινήσῃ καὶ τὰς ξηρὰς χεῖρας ἢ τοὺς παραλύτους πόδας ἑνὸς ἀρρώστου; «Ἡ πίστις πρὸς τὸν οὐρανὸν εἶνε ἡ μήτηρ τοῦ θαύματος» εἶπε μία εὐσεβὴς καρδία. Καὶ πράγματι! Χωρὶς αὐτὴν δὲν θὰ ἦτο ὁ ἄνθρωπος ἱκανὸς οὔτε ἕν βῆμα νὰ κάμῃ πρὸς τὰ ἐμπρός, ἀκόμη καὶ εἰς τὰ ἁπλούστερα τῶν πραγμάτων.

Οἱ ἀπαισιόδοξοι, οἱ σκεπτικισταί, οἱ βασανιζόμενοι ἀπὸ ἀμφιβολίας, ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι δὲν γνωρίζουν οὔτε οἱ ἴδιοι καλὰ-καλὰ ἐὰν πιστεύουν, ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι βλέπουν τὰ πάντα εἰς τὴν ἰδικήν των ζωὴν καὶ τὴν ζωὴν τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἰδικά των ἔργα καὶ τὰ ἔργα τῶν ἄλλων ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῆς ἰδίας των ἀπιστίας καὶ ἀμφιβολίας, ἐκεῖνοι δὲν θὰ δύνανται π ο τ ὲ νὰ ἐμβαθύνουν εἰς τὴν φύσιν τοῦ θαύματος, οὔτε νὰ ἴδουν αὐτά, λαμβάνοντα χώραν κάθε τόσον. Ὅσονδήποτε ψηλαφητὰ καὶ ἂν εἶναι ταῦτα, ὁσονδήποτε σαφεῖς καὶ ἂν εἶναι αἱ περὶ αὐτῶν στατιστικαί, αἱ ὁποῖαι τακτικῶς ἀναγράφονται κατὰ τὰς παραμονὰς ἢ κατὰ τὰς ἡμέρας Μεγάλων Ἑορτῶν τῆς Ὀρθοδοξίας, αὐτοί, σκεπασμένοι μὲ τὴν ὁμίχλην τῆς ἀμφιβολίας καὶ τοῦ σκεπτικισμοῦ, θὰ ἀδυνατοῦν νὰ αἰσθανθοῦν καὶ νὰ παρακολουθήσουν τὰ θαύματα ποὺ ἐπιτελοῦνται ἑκάστοτε.

Διὰ τοὺς μεμψιμοίρους τῆς ζωῆς, διὰ τοὺς ἀρνητὰς τῆς πίστεως, διὰ τοὺς μὴ γνωρίσαντας τὴν δύναμιν, ἀλλὰ καὶ τὴν γλυκύτητα τῆς προσευχῆς, δὲν θὰ ὑπάρξῃ θαῦμα, διότι λείπει ἀπὸ αὐτοὺς ἡ πίστις, ὁ κυριώτερος, ὁ μόνος συντελεστής. Μὲ τὴν ἔλλειψιν βαθυτάτης εὐλαβείας, μὲ τὴν χλιαράν των διάθεσιν, μὲ τὸν στόμφον καὶ τὴν ὑπερηφάνειάν των, δὲν θὰ δυνηθοῦν π ο τ ὲ νὰ διαβάσουν τὰ θαύματα τὰ ὁποῖα ἐκτυλίσσονται κάθε τόσον ἐπὶ τοῦ πλανήτου αὐτοῦ. Διότι οὐδέποτε ἀφῆκαν τὴν καρδίαν των ἐλευθέραν· διότι οὐδέποτε ἤσκησαν ὑπακοὴν καὶ πειθαρχίαν εἰς τὰ μεγάλα προβλήματα τῆς ζωῆς. Ἀλλ' ἠθέλησαν νὰ περάσουν τὰ πάντα ἀπὸ τὸ κόσκινον τοῦ νοῦ· ἀλλοίμονον ὅμως «εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ποὺ τὸ πᾶν εἶνε ἡ λογική»!

Ἐν τούτοις ὅμως τὰ γεγονότα καθ' ἑκάστην δεικνύουν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ποὺ δυστυχεῖ ἀλλὰ πιστεύει, ἀπελπισμένος ἀπὸ τὴν ἐπιστήμην, ὑψώνει τὰς χεῖράς του πρὸς τὸν οὐρανὸν διὰ νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ θείου. Ἐντείνει συγκεντρωμένας ὅλας τὰς δυνάμεις του διὰ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ θαῦμά του. Καὶ τὸ θαῦμα λαμβάνει χώραν.—Καὶ αὐτό, ἡ ἀνάτασις δηλ. τῆς ψυχῆς τοῦ δυστυχοῦς ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἡ ἐπιτέλεσις τοῦ θαύματος, θὰ ἔπρεπε νὰ προϋκάλει κάτι περισσότερον ἀπὸ συγκίνησιν παροδικὴν εἰς τοὺς ὀλιγοπίστους· θὰ ἔπρεπε νὰ φέρῃ τὸ δέος εἰς ἐκείνους ποὺ δὲν εἶχον ἕως τώρα τὴν δύναμιν τῆς πίστεως, νὰ στρέψουν τὸ βλέμμα των πρὸς τὸν Οὐρανὸν καὶ νὰ ἀφήσουν νὰ ἀναπτυχθῇ εἰς τὰς καρδίας των τὸ μέγα ἄνθος τῆς πίστεως.

Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας
κ. Πολυκάρπου

Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ Η ΠΑΤΡΙΣ

Ἡ Ἑλλὰς εἶνε ἡ ἐνδοξοτάτη χώρα τῆς Οἰκουμένης. Εἶνε μικρὰ γεωγραφικῶς ἀλλ' εἶνε μεγίστη ὡς ἰδέα καὶ σεβαστὴ ὡς ἔννοια. Ἄλλα Ἔθνη ἦλθον καὶ παρῆλθον· ἦλθον καὶ κατέπεσαν· ἦλθον καὶ ἐξηφανίσθησαν, ἀλλὰ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, ὡς ἰδέα, εἶνε ἀθάνατον καὶ αἰώνιον. Ἐν τῷ ἀπεράντῳ ἄλσει τῶν Ἐθνῶν ἁπάσης τῆς ἀρχαιότητος τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἐφύει, ὡς τὸ κάλλιστον τῶν δένδρων. Τὰς μὲν ρίζας αὐτοῦ εἶχε βαθείας ἐν γῇ οἰκείᾳ καὶ προσφυεῖ, ἐξετράφη δὲ καὶ ἐκραταιώθη ἐν αὐτῇ δι' ἀρίστων ναμάτων ἀρδευόμενον. Ἐνῷ ὁ πολιτισμὸς τῆς Ἀνατολῆς εἶνε στάσιμος, ἐν τῇ Ἑλλάδι ἡ ἀχλὺς διασκεδάζεται· τὸ μυστήριον λύεται. Γεννᾶται τὸ φῶς. Ὁ Προμηθεὺς ἀποκαλύπτει τὸ πῦρ καὶ τὸ φῶς τῆς ζωῆς εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἡ γνῶσις θαυματουργεῖ. Τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα «ἑπόμενον τῷ λόγῳ οἵ ἂν ἄγῃ ἡμᾶς» κατὰ Πλάτωνα, εὑρίσκει καὶ ἀνυπερβλήτως τελειοποιεῖ τὰς αἰωνίους ἰδέας τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ καλοῦ, τοῦ ἀγαθοῦ. Οὕτω ἀκτινοβολεῖ ἡ Ἑλλὰς καλλίκομος καὶ στεφανηφόρος· τὴν κεφαλήν της περιστέφουν τ' ἀμάραντα τῆς σοφίας καὶ δόξης ἄνθη. Ἀπαράμιλλος ὄντως χάρις ἐπανθεῖ εἰς πάντα ὑπὸ τὸν χαριέστατον Ἑλληνικὸν οὐρανόν· τὰ ἔργα τῆς τέχνης εἶνε πάντοτε νεουργά· πάντοτε ἔκλαμπρα. Ἡ Ἑλλὰς εἶνε τὸ ἔαρ, ὡς λέγει ὁ Ἄγγελος, καὶ ἡ αἰωνία νεότης τῆς ἀνθρωπότητος. Ὑπῆρξεν ἡ πανήγυρις τῆς Οἰκουμένης, ὁ διδάσκαλος τῆς ἀνθρωπότητος, τὸ κέντρον τοῦ γηΐνου πολιτισμοῦ.

Ἡ Ἑλλὰς ἐνίκησε κατὰ παντὸς φυσικοῦ ἢ ἠθικοῦ ἐμποδίου ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐπῆλθον κατ' αὐτῆς, ἐν τῇ Ἱστορικῇ ἀναπτύξει, ἐπιδρομαὶ βαρβαρικαὶ καὶ ραγδαῖαι λαίλαπες διωγμῶν καὶ χείμαρροι λάβροι δορικτητόρων, ἀλλὰ κατ' αὐτῶν ὅλων ἐνίκησε καὶ ἐσώθη· ἡ δὲ σωτηρία τῆς Ἑλλάδος εἶνε σωτηρία τῆς ἀνθρωπότητος, διότι τὰ πλεῖστα καὶ μέγιστα τῶν Ἐθνῶν παρὰ τῶν Ἑλλήνων παρέλαβον τὰ κάλλιστα παιδεύματα καὶ στοιχεῖα τῆς ἀνθρωπίνης σοφίας καὶ ἡμερώσεως. Μόνον διὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἰδέας, ἥτις ἀποβαίνει ἀνθρωπίνη, ζωογονοῦνται καὶ ἀναπτύσσονται τὰ Ἔθνη.

Διὰ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου διεδόθη ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἀνὰ τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἰδέα, δι' ἧς ἐξημερώθη. Ὁ Μ. Ἀλέξανδρος «ἔσπειρε τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ τὰ βαρβαρικὰ ἐκέρασε τοῖς Ἑλληνικοῖς, γινόμενος κοινὸς θεόθεν συναρμοστὴς καὶ τῶν ὅλων διαλλακτής», ὡς λέγει ὁ σεμνὸς Πλούταρχος. Ἔκτισε πολλὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεις καὶ ἀποικίας Ἑλληνικάς, ἑκάστη τῶν ὁποίων ἐ-

χρησίμευσεν, ὡς ὁρμητήριον μικροτέρων, δι' ὧν ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ ἡμέρωσις διεδόθησαν μέχρι τῶν ἀποκέντρων ἐσχατιῶν τῆς Ἀσίας καὶ μέχρι τῶν ὀχθῶν τῶν Ἰνδιῶν.

Ἡ Ἑλλάς, ἥτις ἐνίκησε καὶ τὸ ἄγριον Λάτιον, ἐγένετο ὄργανον τῆς διαδόσεως τῆς νέας καὶ οὐρανοπέμπου θρησκείας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ναί· ὁ Ἑλληνισμὸς πρῶτος ἐχαιρέτισε μὲ πίστιν, τὰ νέα διδάγματα, τὰ ὁποῖα καθίστανται κοινὰ διδασκόμενα ἐν Ἑλληνικῇ γλώσσῃ καὶ μὲ Ἑλληνικὴν μέθοδον. Καὶ ἐμεγαλύνθη καὶ ἐδοξάσθη ἡ γλῶσσα ἡμῶν. «Τότε ἐπλήσθη χαρᾶς τὸ στόμα ἡμῶν καὶ ἡ γλῶσσα ἡμῶν ἀγαλλιάσεως» (Ψαλμ. 135, 2). Εἰς τὸ ζωήρρυτον κήρυγμα τῆς ἐναρμονίου διδαχῆς τῶν Προφητῶν καὶ Ἀποστόλων, μίαν καὶ μόνην ἐξελέξατο γλῶσσαν ὁ Παντοκράτωρ, τὴν Ἑλληνικήν, παγκόσμιον ἑρμηνέα τῶν θείων αὐτοῦ διαθηκῶν καὶ βλάστημα ζώφυτον καὶ καρπογόνον τῶν ζωοφόρων καὶ σωτηρίων ἐννοιῶν τῆς θεογνωσίας. Διὰ τούτων τῶν Ἑλληνικῶν Ἁγίων Γραφῶν ὅλος τῶν θεσπεσίων Πατέρων ὁ θίασος ἐμυσταγώγει τὸ δόγματα τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐδίδασκε καὶ διδάσκει τοὺς χριστωνύμους λαούς.

Ἡ Ἑλλάς, ἀναγεννηθεῖσα διὰ τῆς θρησκείας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀπετέλεσε τὸ μέγα κράτος τοῦ Βυζαντίου ἐν Κωνσταντινουπόλει, τὸ ὁποῖον καὶ διετήρησε τὸν πολιτισμὸν καὶ διέδωκε καὶ εἰς ἄλλα βάρβαρα Ἔθνη. Κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βυζαντινοῦ Ἔθνους ἐπῆλθον μυρίων ἀλαστόρων ἐπιδρομαὶ καὶ καταιγίδες ἐπῆλθον αἱρετικῶν καὶ ραγδαῖαι λαίλαπες διωγμῶν, ἀλλ' ἔμεινεν ἀδούλωτον τὸ φρόνημα, τρεφόμενον τὸν ἄρτον τῆς ζωῆς καὶ διασῶζον τὴν Ὀρθόδοξον πίστιν καὶ ἐν αὐτῇ τῇ κοσμικῇ κακοπραγίᾳ νικῶν καὶ στεφανούμενον. Παράδοξον φαινόμενον! Πίπτει ἡ Ἑλλὰς κατόπιν ἀγῶνος κρατεροῦ ἀλλὰ πίπτουσα μεταδίδει τὰ φῶτα εἰς τὴν Δύσιν. Καθὼς δὲ ὁ λύχνος, πρὶν ἢ σβεσθῇ, τοῦ ἐλαίου κατακαέντος, ἀναδίδει αἴφνης φωτεινοὺς σπινθῆρας καὶ μεγάλην φλόγα, οὕτω καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, περὶ τὴν δύσιν του, ἀπέδωκε τηλαυγεῖς σπινθῆρας δι' ὧν τὴν Οἰκουμένην ἐφώτισε καὶ προσεπόρισεν ἑαυτῷ νέαν δόξαν. Ἡ Ἑλλὰς εἶνε ἀληθὴς φοίνιξ, ἀναγεννώμενος ἀπὸ τῆς τέφρας· ὁ μυθολογούμενος Ἀνταῖος, ὅστις, πίπτων, ἀνεγείρεται ἀκμαιότερος καὶ γενναιότερος. Τὸ Ἔθνος διεφυλάχθη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὡς ἐν μυστηριώδει κιβωτῷ· ἐξηγνίσθη καὶ ἐκαθαρίσθη διὰ τῶν διωγμῶν καὶ ἀνηκούστων παθημάτων· ἐξηγέρθη καὶ ἐπολέμησε κατὰ τῆς βαρβαρότητος· ἐνίκησεν.

Τίς δὲν καυχᾶται διὰ τοιαύτην πατρίδα ἥτις ἐγένετο ἡ πνευματικὴ μήτηρ καὶ τροφὸς τῆς ἀνθρωπότητος; πατρίδα, ἥτις ἐγένετο ἡ πνευματικὴ μήτηρ καὶ τροφὸς τῆς ἀνθρωπότητος; πατρίδα, ἥτις ἐπλήρωσε τὸν οὐρανὸν ἐκ τῆς δόξης τῶν Ἑλλήνων; Δικαίως ὁ Φραγκίσκος Σκοῦφος κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα λέγει: «Μίλησε καὶ σύ, ὦ Οὐρανέ· Εἰπὲ καὶ ἐσὺ μὲ ἀκτινοβόλον γλῶσσαν τῆς Χριστωνύμου Ἑλλάδος τὴν δόξαν... πόθεν ἐξερρίζωσας τόσουν κρίνους διὰ νὰ στολίσῃς τοὺς ἰδίους σου κήπους; Πόθεν ἐτρύγησας τόσα ρόδα διὰ νὰ μυρίσῃ μετ' ἐκεῖνα ὁ Παράδεισος; Ποῖος παρὰ ἡ Ἑλλάδα σοῦ ἐχάρισε τὰ πλέον ὑπέρφωτα ἄστρα ὅπου νὰ σοῦ ἀπαστράπτουσιν εἰς τὸ στερέωμα;... Ἂν ὁ Ἑωσφόρος σὲ ἔγδυσεν ἀπὸ τοὺς Ἀγγέλους, τὸ Ἑλληνικὸν Γένος τόσους καὶ τόσους Ἁγίους σοῦ ἔδωκεν ὅπου δὲν φαίνεσαι πλέον οὐρανός, ἀμή, χωρὶς καμμίαν ὑπερβολὴν ὅλος-ὅλος φαίνεσαι μία Ἑλλάδα».

Τί ἤθελεν εἶνε ἡ Ἑλλάς, τί λέγω; Ἡ Εὐρώπη ἄνευ τοῦ Βυζαντίου, τοῦ Ἰουστινιανοῦ, τοῦ Ἡρακλείου, τῶν Βασιλείων, τοῦ Φωκᾶ, τῶν Κομνηνῶν, τῶν Παλαιολόγων καὶ τῶν θεοστέπτων Ἑλλήνων Χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς Βασιλέων; Ἂς ἀπαντήσῃ ἡ ἀληθὴς καὶ ἀμερόληπτος ἱστορία. Ὁ Βυζαντινὸς Χριστιανικὸς κόσμος εἶνε γνήσιος τοῦ κλασικοῦ Ἑλληνισμοῦ διάδοχος.

Ἀείποτε ὁ κλῆρος τῆς Ἑλλάδος ἦτο ὁ τοῦ μαρτυρίου καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀπὸ τοῦ μαρτυρίου προῆλθε καὶ ἀνεγεννήθη ἡ Ἑλλάς· διὰ τοῦ μαρτυρίου της κατέλυσε τὴν Ρωμαϊκὴν Αὐτοκρατορίαν καὶ ἀπεκατέστησε τὸ παγκόσμιον κράτος τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἂν ὁ ἀρχαῖος Ἑλληνισμὸς μετὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως συναπέβαλε καὶ πᾶσαν ἐλπίδα, κύπτων ἄπελπις καὶ ὑποτασσόμενος εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς εἱμαρμένης, ἀλλ' ὁ Χριστιανικὸς Ἑλληνισμὸς κατεῖχε νέαν καὶ τὸ πάλαι ἄγνωστον δύναμιν ἠθικήν, τὴν δύναμιν τῆς ἀκοιμήτου ἐλπίδος καὶ πίστεως ἐπὶ τὴν ἐπαγρύπνησιν καὶ στοργὴν τοῦ ἐσταυρωμένου Θεοῦ, ὅστις ἐδίδαξεν αὐτὴν νὰ νικᾷ τὰς λαμπροτέρας καὶ διαρκεστέρας νίκας διὰ τῆς ἀνικήτου καὶ ἀκαταμαχήτου δυνάμεως τοῦ μαρτυρίου. Ἐντεῦθεν ἠρύετο τὸ ἀκατάβλητον θάρρος καὶ τὴν ἀδιάπτωτον πίστιν ἐπὶ τὸ μέλλον τὴν ἐπιοῦσαν τῆς ἁλώσεως ὁ ἡττημένος πολεμικῶς, ἀλλ' ἀήττητος ἠθικῶς χριστιανικὸς Ἑλληνισμός

Ἡ Ἑλλὰς εἶνε ἀθάνατος· ποῖος ὠκεανὸς δόξης ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ ἱστορία της; Τίς λοιπὸν δὲν ὀφείλει ν' ἀγαπᾷ καὶ τιμᾷ τοιαύτην ἔνδοξον πατρίδα; Τίς δὲν θέλει νὰ εἶνε τέκνον τοιαύτης πατρίδος; Αὐτὴ εἶνε «πατρὸς καὶ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἁπάντων τιμιώτερον καὶ σεμνότερον καὶ ἐν μείζονι μοίρᾳ καὶ παρὰ Θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις τοῖς νοῦν ἔχουσιν» (Πλάτ. Κρίτ. παργ 51α).

«Ὅταν θέλω νὰ γείνω καλλίτερος ἄνθρωπος πηγαίνω εἰς τὴν Ἑλλάδα», ἔλεγεν ὁ Ἀνατὸλ Φράνς. Ἀλλὰ λαμπρότερον διετύπωνε τὴν δόξαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς φιλτάτης Ἑλλάδος ὁ ἐθνικός μας ποιητὴς Σολωμός. «Κλεῖσε μέσα στὴν ψυχήν σου τὴν Ἑλλάδα καὶ θὰ αἰσθανθῇς μέσα σου νὰ λαχταρίζῃ κάθε εἶδος μεγαλείου». Καὶ τοιαύτη εἶνε ἡ Ἑλλάς· καὶ «ἡ Ἑλλὰς εἶνε Ἑλλὰς καὶ θὰ μείνῃ Ἑλλάς», ὡς λαμπρῶς εἶπεν ὁ ἀοίδιμος Σπυρίδων Τρικούπης, διότι ἐλάτρευσε τὴν σοφίαν ,τὸ καλόν, τὴν ἐλευθερίαν καὶ θραύει τὰς ἁλύσεις καὶ τὰ δεσμὰ χάριν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν ἄλλων (Πρβ. Πλάτ. Ἀλκιβ. 123, Δ΄ Τομ. 25, 6) καὶ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦτον τῶν Ἑλλήνων ἀπέδωκαν λαμπρῶς καὶ ἄλλοι καὶ ὁ ἐθνικὸς ποιητής, βαθιτερον εἰσδύσας καὶ εἰπὼν ἐν τῷ ἐθνικῷ ὕμνῳ.

Ἀπὸ τὰ κόκκαλα βγαλμένη
τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερὰ
καὶ σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη
χαῖρε, χαῖρε ἐλευθεριά.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Αἴτησις ἐγγραφῆς συνδρομητοῦ ἢ ἀνανεώσεως συνδρομῆς, ὁποθενδήποτε καὶ ἂν προέρχεται, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἐὰν πρωτίστως δὲν συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου ἤτοι 2 δολλ. δι' ἓν ἔτος προπληρωμένα.

Ἀρχιμ. Βενεδίκτου Κατσαβενάκη
Ἱερ. Προϊσταμένου τῆς ἐν Νεαπόλει τῆς Ἰταλίας
Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Κοινότητος

ΑΙ ΤΡΕΙΣ ΩΡΑΙΑΙ ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ

Τὸ «Πάτερ ἡμῶν» εἶνε ἡ προσευχὴ ἡ ὁποία ἐδιδάχθη ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Κύριον ὅτε Οὗτος ἦτο σωματικῶς ἐπὶ τῆς γῆς καὶ διὰ τοῦτο ὀνομάζεται «Κυριακὴ Προσευχή». Ἐνθυμεῖσθε τὴν ὡραίαν σκηνὴν ἐκ τῆς ζωῆς τοῦ Ἰησοῦ, ὅτε οἱ Ἀπόστολοι ἠρώτησαν Αὐτὸν πῶς ὤφειλον νὰ προσεύχωνται. Μὲ αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν προσευχήν, μᾶς ἔχει διδάξει ὁ Ἰησοῦς νὰ ὀνομάζωμεν τὸν Θεὸν Πατέρα ἡμῶν.

Κανεὶς δὲν εἶχε τολμήσει ποτὲ εἰς τὸν κόσμον νὰ ὀνομάσῃ Αὐτὸν οὕτω, διότι ὁ Θεὸς εἶνε δημιουργὸς ἡμῶν, Κύριος καὶ Βασιλεὺς ἡμῶν καὶ θὰ εἶνε καὶ Κριτὴς ἡμῶν. Ἀλλ' ὁ Χριστὸς ἠθέλησε νὰ μᾶς δείξῃ πόσον μᾶς ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς καὶ ὅτι ὀφείλομεν νὰ προστρέχωμεν πρὸς Αὐτὸν μετ' ἐμπιστοσύνης καὶ θάρρους ὡς τὸ τέκνον προστρέχει πρὸς τὸν πατέρα του.

Ἐν τῇ προσευχῇ ταύτῃ μανθάνομεν νὰ θεωρῶμεν ὅλοι ἀλλήλους ὡς ἀδελφοὺς καὶ νὰ ἀγαπώμεθα ὡς τέκνα τοῦ αὐτοῦ πατρός, νὰ συγχωρῶμεν τὰ ὀφειλήματα ἀλλήλων, νὰ προσευχώμεθα ὄχι μόνον περὶ τῶν ἰδίων ἡμῶν πνευματικῶν καὶ σωματικῶν ἀναγκῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς τῶν ἄλλων. Διὰ τῆς συντομωτάτης, ἀλλὰ τόσον πλουσίας εἰς ἐννοίας προσευχῆς ταύτης ζητοῦμεν ἀκόμη ἀπὸ τὸν Θεὸν ἐκεῖνο ὅπου χρειάζεται πρὸς δόξαν Αὐτοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ Βασιλείᾳ Αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ πᾶν ὅ,τι ἀναγκαιοῖ εἰς ἡμᾶς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ διὰ νὰ τύχωμεν τῆς συγχωρήσεως τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν καὶ τῆς δυνάμεως κατὰ τῶν πειρασμῶν τοῦ πονηροῦ. Ἰδοὺ διατὶ τὸ «Πάτερ ἡμῶν» εἶνε ἡ ἐξοχωτέρα ὅλων τῶν προσευχῶν.

Μετὰ τὸ «Πάτερ ἡμῶν» μιὰ ἀπὸ τὰς ὡραιοτέρας προσευχὰς τοῦ Χριστιανοῦ εἶνε τὸ «Δόξα Πατρί...» Εἶνε ὁ ὕμνος πρὸς τὸν Δημιουργόν, εἶνε ὁ ὕμνος πρὸς τὴν Ἁγίαν Τριάδα. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ὀφείλουσι νὰ δίδουν δόξαν πρὸς τὸν Θεόν, Ὅστις μᾶς ἔχει σώσει, πρὸς τὸν Θεόν, Ὅστις μᾶς ἔχει ἁγιάσει. «Τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι». Διὰ τῶν ἁπλῶν λέξεων φέρεται εἰς τὸν νοῦν μας τὸ Μέγα Μυστήριον τῆς Ἁγίας Τριάδος, τὸ ὁποῖον ἐπιβεβαιοῦμεν πάντοτε ὅταν κάμνωμεν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ. Εἶνε τὸ «Δόξα Πατρὶ» τὸ ὁποῖον μᾶς ὑπομιμνήσκει τὴν αἰωνιότητα τοῦ Θεοῦ· τοῦ Θεοῦ Ὅστις ὑπῆρξε πάντοτε καὶ ὑπάρχει καὶ σήμερον, καὶ Ὅστις θὰ ὑπάρχῃ πάντοτε εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐκ τῶν τριῶν Θείων Προσώπων, μᾶς δίδεται πᾶν ἀγαθόν. Οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ, οὐδεὶς δύναται νὰ ἀπαριθμήσῃ τὰς εὐεργεσίας τὰς ὁποίας ἔχομεν λάβει ἀπὸ Αὐτὰ καὶ λαμβάνομεν ἀκόμη πᾶσαν ἡμέραν καὶ θὰ λαμβάνωμεν εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἐπαναλαμβάνοντες ὅμως τοὺς λόγους τούτους ἐνθυμούμεθα πάντοτε τὰς τρεῖς ὑψίστας εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας ἔχομεν λάβει ἀπὸ τὰ τρία Θεῖα Πρόσωπα, διὰ νὰ δείξωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν, διὰ νὰ κάμωμεν τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν.

Λέγοντες «Δόξα Πατρὶ» ἀπευθύνομεν τὴν σκέψιν μας πρὸς τὸν Θεόν, Ὅστις μᾶς ἔχει δημιουργήσει. Λέγοντες «καὶ Υἱῷ» κατευθύνομεν τὴν σκέψιν μας πρὸς τὸν Θεόν, Ὅστις μᾶς ἔχει σώσει. Λέγοντες «καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι» σκεπτόμεθα τὸν Θεόν, Ὅστις μᾶς ἔχει ἁγιάσει. Λέγοντες, τελευταῖον, τὸ δεύτερον μέρος τῆς προσευχῆς ταύτης, σκεπτόμεθα τὴν αἰωνιότητα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν αἰωνιότητα ἣτις μᾶς ἀναμένει.

Μετὰ τὰς δύο ὡς ἄνω προσευχάς, ἡ ὡραιοτέρα προσευχὴ τοῦ Χριστιανοῦ εἶνε καὶ ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἀπευθύνομεν πρὸς τὴν οὐράνιον ἡμῶν Μητέρα. Εἶνε τὸ: «Θεοτόκε Παρθένε» κλπ. Δὲν μᾶς ἐδίδαξεν αὐτὴν κατ' εὐθεῖαν ὁ Κύριος, ἀλλὰ περιέχει ἡ προσευχὴ αὐτή, καθὼς ξεύρετε, τοὺς λόγους τοῦ χαιρετισμοῦ τοῦ ἀγγέλου πρὸς τὴν Μαρίαν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ τοὺς λόγους τῆς Ἐλισάβετ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπισκέψεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Θεοτόκου εἰς τὴν Ὀρεινήν.

Οἱ λόγοι αὐτοὶ τοῦ χαιρετισμοῦ σχηματίζουν τὸ πρῶτον μέρος καὶ ὑπενθυμίζουν τὰ ὑψηλὰ Αὐτῆς προτερήματα καὶ τὰ μεγαλεῖα Αὐτῆς τὰ Θεῖα. Τὸ δεύτερον μέρος (τὸ ἀπὸ «καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς» κλπ.,) προστεθὲν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας δίδει τὴν δικαιολογίαν τῆς ἐγκωμιάσεως τῶν προτερημάτων τούτων τῆς Παναγίας.

Μετὰ πάσης πεποιθήσεως καὶ ἐμπιστοσύνης ὀφείλομεν νὰ λέγωμεν καὶ τὴν ὡραίαν καὶ καλὴν ταύτην προσευχήν! Εἶνε μία μεγάλη ἀσφαλῶς δύναμις, ἰδίως κατὰ τὰς στιγμὰς κινδύνου καὶ πειρασμοῦ δι' ἡμᾶς τοὺς Χριστιανούς.

ΕΞΕΔΟΘΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ
ΤΟ ΝΕΟΝ ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Εἶναι τονισμένον εἰς τὴν Βυζαντινὴν Μουσικὴν μὲ Εὐρωπαϊκὴν παρασημαντικήν. Ἐνηρμονισμένον διὰ τετραφωνίαν καὶ Μουσικὸν Ὄργανον, Ἁρμόνιον ἢ Πιάνο. Περιέχει ὅλην τὴν Λειτουργίαν, τὰ ψαλλόμενα ὑπὸ τῆς χορῳδίας καὶ εὐχὰς καὶ αἰτήσεις τοῦ Ἱερέως. Περιλαμβάνει μίαν Λειτουργίαν διὰ τὰς Κυριακὰς καὶ μεγάλας Ἑορτὰς καὶ ἄλλην συντομωτέραν διὰ τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα καὶ τὰς Καθημερινάς. Εἶναι λίαν εὔχρηστον καὶ ἡ τιμή του ἐκανονίσθη εἰς μόνον 75 σέντς πρὸς κάλυψιν τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως καὶ βιβλιοδετήσεως.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΘΗΤΕ

τὸ νέον τοῦτο Μουσικὸν Βιβλίον διὰ τὰς Ἐκκλησίας, τὰ Ἑλληνικὰ καὶ Κατηχητικὰ Σχολεῖα καὶ τὰ σπίτια.

Ἀπευθυνθῆτε:
Supreme Educational Board, Greek Archdiocese
25-19 30th Drive, Astoria, L. I., N. Y.

'Αρχιμ. Γ. Π.

Η ΗΣΥΧΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟΥ

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὁ ἄνθρωπος μὲ φροντίδας πολλὰς ποτὲ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἔχῃ βίον ἥσυχον, διότι αἱ πολλαπλαῖ ἀνάγκαι καὶ μέριμναι τὸν ἀναγκάζουν νὰ κινῆται πρὸς πολλὰς διευθύνσεις καὶ νὰ διακινδυνεύῃ τὴν γαλήνην του. 'Εὰν προσέξῃ κανεὶς γύρω, θὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἀσφαλὲς συμπέρασμα, ὅτι ὁ εὐτυχέστερος βίος εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν εἶνε ὁ διανυόμενος ἐν γαλήνῃ καὶ ἐν ἠρεμίᾳ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς συνειδήσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Καὶ ὑπὸ ἔποψιν θρησκευτικὴν καὶ ὑπὸ ἔποψιν κοινωνικήν, ἡ γαλήνη τῆς ψυχῆς εἶνε τὸ πολυτιμότερον πρᾶγμα. Ὑπὸ ἔποψιν θρησκευτικήν, βλέπομεν ὅτι αὐτὸς ὁ 'Ιησοῦς Χριστὸς προτιμᾷ τὴν καρδίαν τῆς Μαρίας, (Λουκ. 10, 40) ἡ ὁποία ἦτο ἀφωσιωμένη εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῆς διδασκαλίας Αὐτοῦ, ἀντὶ τῆς πολυασχόλου καὶ πολυφρόντιδος ψυχῆς τῆς Μάρθας ἡ ὁποία κατεγίνετο νὰ παρασκευάσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν πολυτελὲς καὶ μεγαλοπρεπὲς γεῦμα. «Μάρθα, Μάρθα», λέγει «μεριμνᾶς καὶ τυρβάζει περὶ πολλά».

Τὴν ἰδίαν διδασκαλίαν ἀναπτύσσουν φυσικώτατα καὶ οἱ Ἅγιοι τοῦ Χριστιανισμοῦ. 'Επὶ παραδείγματι ὁ Μέγας Βασίλειος γράφει κάπου τὰ ἑξῆς ἐξαιρετικῶς χαρακτηριστικά: «Ψυχή, ἥτις ἡμέρας καὶ νυκτὸς καταγίνεται εἰς τὰ βιωτικὰ πράγματα, ψυχὴ τοιαύτη δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ περὶ βίου θεόπνευστα παραγγέλματα, καὶ συνεπῶς ἀδύνατον νὰ στρέψῃ τὸ βλέμμα κατὰ καθῆκον, ἅπαξ τοὐλάχιστον τῆς ἡμέρας, πρὸς τὸν οὐρανόν, ἵνα λατρεύσῃ τὸν Θεόν».

'Η πολυπράγμων καὶ πολυμέριμνος ψυχή, ποτὲ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ συγκρατήσῃ ἐν ἑαυτῇ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν εὐλογίαν Αὐτοῦ. Ἄξιον ἰδιαιτέρας παρατηρήσεως εἶνε ὅτι ὁ 'Ιερὸς Νεῖλος ὁρίζει τὴν τελειότητα τῆς ψυχῆς εἰς τὴν γαλήνην καὶ τὴν ἠρεμίαν ὁπόθεν ὁ ἄνθρωπος ἔχει καιρὸν καὶ διάθεσιν νὰ ἐκπληρῇ καὶ τὰ θρησκευτικὰ καὶ ἠθικὰ ἐκεῖνα καθήκοντα, τὰ μόνα τὰ ὁποῖα ἐξασφαλίζουν τὴν αἰωνίαν ἕνωσίν του μετὰ τοῦ οὐρανίου Πατρός. «Τελείας ψυχῆς, λέγει, ἐστὶ τὸ ἀμέριμνον, ἀσεβοῦς δὲ τὸ φροντίσι κατατρίβεσθαι».

Εἶνε ἐπιγραμματικωτάτη ἡ εἰκὼν ποὺ δίδει ὁ 'Ιησοῦς Χριστὸς εἰς τὸ 'Ι. Εὐαγγέλιον διὰ τῆς γνωστῆς Παραβολῆς τοῦ Δείπνου (Λου. 14, 17). Συμβολίζει τὸν Θεὸν προσκαλοῦντα τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν εὐσέβειαν· καὶ εὑρίσκει ἄλλους μὲν νὰ καταγίνωνται, ἡμέραν καὶ νύκτα, διὰ νὰ ἀποκτήσουν περισσότερα γήϊνα ἀγαθά, ἄλλους δὲ νὰ εἶνε ἀπερροφημένοι διὰ νὰ ἀπολαύσουν ἀκόμη περισσότερον τὰς ἡδονὰς τοῦ βίου καὶ συνεπῶς νὰ μὴ ἠμποροῦν οὔτε ἐπὶ μίαν στιγμὴν νὰ στρέψουν τὴν προσοχήν των πρὸς τὸν Θεόν, ἐξ οὗ καὶ ὅλοι καταδικάζονται.

'Η πολυπραγμοσύνη καὶ τὸ συνεχῶς, νύκτα καὶ ἡμέραν, πολυμέριμνον καὶ πολυάσχολον τοῦ ἀνθρώπου καταδικάζεται ἀπὸ ὅλους τοὺς εὐσεβεῖς ἄνδρας καὶ ὑπὸ κοινωνικὴν ἔποψιν. 'Αναφέρεται ὅτι ὁ σοφὸς Σολομών, ἂν καὶ εἶχεν ἀποκτήσει πολλὰ ἀγαθὰ λόγῳ τῆς δραστηριότητός του, ἐν τούτοις δὲν ἐφαίνετο εὐχαριστημένος, ἐπειδὴ ἐσκέπτετο ὅτι ὑπῆρχε φόβος νὰ ὑποστῇ μεγάλην ἠθικὴν ζημίαν λόγῳ τῶν συνεχῶν φροντίδων δυναμένων ν' ἀποσπάσουν τὴν ψυχήν του ἐκ τῶν κυριωτέρων της καθηκόντων, τῶν καθηκόντων τῆς εὐσεβείας. 'Εξ ἄλλου ἔβλεπεν ὅτι ἦτο ὅλως ἄδικον πρᾶγμα νὰ ἀγωνισθῇ αὐτὸς διὰ νὰ καταστήσῃ πλουσίους τοὺς διαδόχους του, ἐνῷ κυρίως κάθε ἄνθρωπος ὀφείλει αὐτὸς μόνος νὰ φροντίσῃ περὶ τῶν ἀφορώντων εἰς τὰ τοῦ βίου του, διὰ νὰ μὴ κατασπαταλᾷ αὐτὸς εὐκόλως εἰς ἀσωτίας καὶ ἀφροσύνας ὅσα οἱ πρὸ αὐτοῦ μὲ κόπον καὶ καιρὸν πολὺ δυσκόλως ἀπέκτησαν. (Βλέπετε καὶ 'Εκκλησιαστὴν κεφάλ. 2, ἐδάφ. 18).

'Ο ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ καταγίνεται συνεχῶς ἐξαντλῶν τὰς σωματικὰς καὶ νοητικάς του δυνάμεις διὰ νὰ ἀποκτᾷ ἀγαθὰ πολὺ ἀνώτερα τῶν ἀπολύτως ἀπαραιτήτων πρὸς τὸ ζῆν. Τὰ πλούτη πρέπει νὰ δαπανῶνται ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὄχι ὁ ἄνθρωπος νὰ καταστρέφηται ὑπὸ τοῦ πλούτου. Ὅτε οἱ Φαρισαῖοι ὠνείδιζον τοὺς μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ διότι εἰργάζοντο τὸ Σάββατον, ὁ Χριστὸς ἀπήντα::«—Τὸ Σάββατον ἐγένετο διὰ τὸν ἄνθρωπον, καὶ οὐκ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ Σάββατον». 'Ο Ἴδιος μεγίστην σημασίαν ἀπέδιδε εἰς τὸν ἥσυχον καὶ ἀτάραχον βίον τοῦ ἀνθρώπου, διότι ἐκ τῆς ἡσυχίας καὶ ἀταραξίας πολλὰ ἀγαθὰ εἶνε δυνατὸν νὰ προέλθουν.

Πράγματι ὁ ἄνθρωπος ποὺ διαθέτει ὅλον τὸν καιρόν του εἰς πολλὰς καὶ ποικίλας ἐπιχειρήσεις καὶ παντοίους συνδυασμούς, δὲν ἀφήνει οὐδὲ ἐπὶ στιγμὴν ἐλεύθερον τὸν νοῦν του διὰ νὰ ἀνυψωθῇ εἰς ὑψηλότερα ἐπίπεδα. 'Αλλὰ ἡμέραν καὶ νύκτα καθήμενος ἢ κοιμώμενος, τρώγων ἢ περιπατῶν ἕν μόνον πρᾶγμα σκέπτεται καὶ ὀνειρεύεται:—πῶς νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ ποθουμένου σκοποῦ του εἰς ἑκάστην τῶν ἐπιχειρήσεών του.

Ἄνθρωπος ὅμως τοιοῦτος, μὲ τοιαῦτα ἰδεώδη, ἀποξενοῦται ἐκ τῶν ἐξόχων ἠθικῶν ἰδεῶν τῆς μιᾶς ἀληθείας, ἡ ὁποία εἶνε αὐτὸς ὁ Θεός. Γίνεται λάτρης τῆς ὕλης καὶ ξεχνᾷ τελείως τὸν προορισμόν του καὶ τὴν ἀποστολήν του· ἀποκτηνοῦται κυριολεκτικῶς καὶ ἡ ζωὴ χάνει πλέον δι' αὐτὸν κάθε γλυκύτητα καὶ κάθε εὐχαρίστησιν. Δυστυχὴς ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ποὺ περισπᾶται συνεχῶς διὰ νὰ συσσωρεύσῃ «πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλὰ» καὶ ἀνησυχεῖ ἡμέραν καὶ νύχταν διὰ νὰ προσθέσῃ ἐπιχειρήσεις ἐπὶ ἐπιχειρήσεων χωρὶς νὰ ἐμπνέηται ἀπὸ καμμίαν ὑψηλὴν ἀρχήν!

Κάθε ἐν τούτοις πρᾶξις τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν πρέπει νὰ ἀποβλέπῃ εἰς ὡρισμένον ἀνώτερον σκοπόν. Ὅλα πρέπει νὰ ἐξυπηρετοῦν τὸν ἄνθρωπον καὶ ὄχι ὁ ἄνθρωπος νὰ δουλεύῃ εἰς τὰ ἐγκόσμια ἐξαντλῶν ματαίως τὰς δυνάμεις του. 'Ο νοῦς πρέπει νὰ τείνῃ εἰς ὑψηλότερα καὶ ὄχι νὰ εἶνε αἰχμάλωτος τῆς ὕλης. Τὰ τοῦ κόσμου πρέπει νὰ ἐξυπηρετοῦν τὸν ἐσώτερον ἄνθρωπον, τὸν κατ' εἰκόνα Θεοῦ πλασθέντα.

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Μετ' ἐξαιρετικῆς εὐχαριστήσεως βλέπομεν ὅτι περιοδικά, ἐφημερίδας καὶ ἄλλα ἔντυπα ἀναδημοσιεύουν διαφόρους μελέτας καὶ δημοσιεύσεις, δημοσιευομένας εἰς τὸ περιοδικόν μας.

Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς τὰς συναδέλφους διευθύνσεις τῶν περιοδικῶν τούτων διὰ τὴν τιμὴν καὶ ἐπιτρέπομεν προθύμως τὴν ἐλευθεροτυπίαν αὐτὴν ἂν καὶ πιστεύομεν ὅτι θὰ ἠδύναντο ἐφάπαξ νὰ ζητήσουν προηγουμένως, τυπικῶς τοὐλάχιστον, τὴν σχετικὴν ἄδειαν.

'Εφ' ὅσον ὅμως δὲν γίνεται τοῦτο, δὲν νομίζουν ὅτι θὰ ἔπρεπε, διὰ λόγους στοιχειώδους τοὐλάχιστον συναδελφικῆς ἀβροφροσύνης, νὰ σημειώνουν κάτω ἀπὸ τὰ ἀναδημοσιευόμενα ἀπὸ ποῦ ἀναδημοσιεύουν ταῦτα;

Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Συντάξεως

ΑΡΘΡΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ

ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΓΙΟΧΑΝΕΣΜΠΟΥΡΓΚ ΚΑΙ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗΣ

Ὁ «Ὀρθόδοξος Παρατηρητής», ὁ ὁποῖος, καὶ ἐκ καθήκοντος ἄλλως τε, παρακολουθεῖ τὴν δρᾶσιν τῶν διαφόρων Κοινοτήτων τοῦ Ἐξωτερικοῦ, μὲ ἰδιαιτέραν χαρὰν ἀναγράφει δύο εὐχάριστα γεγονότα: Τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ἀγαπητοὶ ὁμογενεῖς τοῦ Γιοχάνεσμπουργκ τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς, ἔλαβον ἀπόφασιν ὅπως, ἀναδιοργανοῦντες τὴν Κοινότητά των, προχωρήσουν εἰς τὸν δρόμον τῆς δράσεώς των, ἀφήνοντες κάθε τυχὸν παρεξήγησιν καὶ ἐργαζόμενοι, ὅλοι, ὑπὲρ τοῦ γενικοῦ καλοῦ· καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ὁμογενὴς Κοινότης τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης, ἡ τῆς Βουδαπέστης, ἑορτάζει κατὰ τὸν ἐρχόμενον μῆνα τὴν ἑκατονπεντηκονταετηρίδα τῆς δράσεώς της. Ἀσφαλῶς ὁ ὁμογενὴς κόσμος χαίρει μεγάλως διὰ τὰ δύο εὐτυχῆ γεγονότα. Διότι τόσον ἡ Κοινότης τοῦ Γιοχάνεσμπουργκ ὅσον καὶ ἡ τῆς Βουδαπέστης ἦσαν καὶ εἶναι κέντρα γονίμου δράσεως τοῦ ὁμογενοῦς πνεύματος καὶ ὡς τοιαῦτα θὰ παραμείνουν ἐὰν—καὶ περὶ αὐτοῦ δὲν ἀμφιβάλλομεν—οἱ σημερινοὶ ὁμογενεῖς δείξουν αἰσιοδοξίαν καὶ πίστιν καὶ ἐργασθοῦν περισσότερον διὰ τὰ κοινοτικά. Αἰσθανόμεθα ὅθεν καθῆκον νὰ ἐκφράσωμεν καὶ ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς τῶν Κοινοτήτων Γιοχάνεσμπουργκ καὶ Βουδαπέστης τὰ θερμότατα συγχαρητήριά μας διὰ τὴν συνεχιζομένην εὐγενῆ δρᾶσίν των.

—✣—

ΕΛΠΙΔΕΣ ΚΑΙ ΕΥΧΑΙ

Ἡ μεμψιμοιρία καὶ ἡ μελαγχολία δυσχεραίνουν τὴν αἰσιοδοξίαν, ἀφαιροῦν τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ περιορίζουν κατὰ πολὺ τὴν ἱκανότητα πρὸς ἐργασίαν. Αὐτὸ εἶναι γενικῶς ἀποδεδειγμένον. Ἡ δύναμις τοῦ μεμψιμοιροῦντος ἀνθρώπου μειοῦται δυσμενῶς. Πρέπει ἑπομένως νὰ καταβάλληται κάθε προσπάθεια διὰ νὰ ἀπαλλάσσηται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν ψυχολογικὴν αὐτῆν διάθεσιν ἡ ὁποία εἶναι σοβαρὸν ἐμπόδιον διὰ τὴν παραγωγικὴν ἐργασίαν καὶ πρόοδόν του, καθὼς εἶνε καὶ ἐμπόδιον μέγα διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς γενικῆς εὐημερίας. Εἶνε, ἐν τούτοις, δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ μεταβολή. Ἀλλ' ἡ μεταβολὴ αὐτὴ δὲν θὰ ἐπέλθῃ ἀμέσως. Χρειάζεται ἐπίμονος προσπάθεια, ἡ ὁποία θὰ ἀποφέρῃ ἀσφαλῶς τοὺς καρπούς της. Καὶ ἡ πρώτη βάσις τῆς προσπαθείας αὐτῆς εἶνε βεβαίως ἡ τροποποίησις τῶν σκέψεων τοῦ ἀνθρώπου. Ὅσον ἁπλουστέρας ἀπόψεις κάμνει ὁ ἄνθρωπος τόσον καὶ μεγαλυτέρας πιθανότητας ἔχει νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸ βαρὺ ἐλάττωμα τῆς μεμψιμοιρίας, τὸ ὁποῖον ἔχουν συνήθως ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι καὶ σπανίως παρήγαγον ἔργα δημιουργικὰ εἰς τὴν ζωήν των ὅλην. Ἄνθρωποι μὲ δρᾶσιν θετικὴν ποτὲ δὲν εἶνε μεμψίμοιροι. Μόνον αὐτὰ τὰ ὀλίγα πρὸς χάριν ἐκείνων ποὺ διαρκῶς μεμψιμοιροῦν. Εὐχόμεθα καὶ ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θὰ μᾶς δοθῇ εὐκαιρία νὰ ἐπανέλθωμεν τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης ἐπὶ τοῦ ἰδίου σημείου.

ΟΙ ΠΡΟΣΦΙΛΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ

Διανύομεν ἤδη τὸ ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς νέον σχολικὸν ἔτος. Οἱ ἀγαπητοί μας παιδαγωγοί, διδάσκαλοι καὶ διδασκάλισσαι, ἔχουν τὴν ὑψίστην ὑποχρέωσιν, εἰσερχόμενοι εἰς τὰς αἰθούσας τῆς διδασκαλίας, νὰ ἔχουν ὅπως καὶ ἔχουν ὑπ' ὄψει των τὰ μέγιστα καθήκοντά των ἔναντι τοῦ μέλλοντος τῆς ὁμογενείας καὶ τῆς χώρας ταύτης. Διότι ὡρισμένως αὐτὴ εἶνε τῶν διδασκόντων ἡ ἀποστολή. Καὶ τὴν ἀποστολὴν αὐτὴν ὀφείλουν πάσῃ θυσίᾳ νὰ πραγματοποιήσουν διαθέτοντες λίαν προθύμως ὑπὲρ αὐτῆς ὅλας των τὰς δυνάμεις ἀνεπιφυλάκτως. Δὲν ὑπάρχει πράγματι ἀποστολὴ μεγαλυτέρα ἀπὸ αὐτήν. Καὶ ἀσφαλῶς οἱ ὁμογενεῖς διδάσκαλοι κατανοοῦν βαθύτατα τοῦτο καὶ θὰ ἐργασθοῦν καὶ πάλιν μὲ τὸν αὐτὸν ἐνθουσιασμόν, τὴν ἰδίαν πίστιν, καὶ τὴν αὐτὴν ἀφοσίωσιν ὑπὲρ τῆς νέας γενεᾶς, ἀξίας κατὰ πάντα τοῦ ὡραίου παρελθόντος καὶ τοῦ ἔτι ὡραιοτέρου προορισμοῦ τῆς ὁμογενείας. Ἡ ὥρα τοῦ καθήκοντός των ἐσήμανεν ἤδη καὶ αὐτοὶ θὰ ἀποδείξουν μίαν ἀκόμη φορὰν τὰ αἰσθήματά των καὶ τὴν καλήν των θέλησιν. Ἡ ἐν Ἀμερικῇ Ὁμογένεια εἰς αὐτοὺς στηρίζει τὸ πᾶν· καὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἀναμένει τὰ ὡραιότερα καὶ θετικώτερα τῶν ἀποτελεσμάτων. Ἂς εἶνε εὐλογημένον τὸ θαυμάσιον ἔργον των καὶ ἂς δίδῃ εἰς αὐτοὺς ὁ Θεὸς τὴν μεγαλυτέραν δύναμιν διὰ νὰ ἐπιτελοῦν ἀκούραστα τὰ ἱερόν των ἔργον.

—✣—

ΠΕΡΙΤΤΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑΙ

Δὲν δυνάμεθα νὰ συμφωνήσωμεν μὲ τὴν ἄποψιν τοῦ τέως Πρωτοδίκου τῆς Λαρίσσης ὅτι περιεβλήθη οὗτος τὸ μοναχικὸν ἔνδυμα καὶ ἠθέλησε νὰ ἐγκλείσῃ καὶ τὰ 3 τέκνα του εἰς μοναστήριον τῆς περιοχῆς ἐπειδὴ δῆθεν ταῦτα «θὰ διεφθείροντο ἐὰν ἔμενον εἰς τὴν Κοινωνίαν ἡ ὁποία εἶνε τελείως διεφθαρμένη.» Δὲν εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἡ Κοινωνία εἶνε διεφθαρμένη. Ἡ ὁμογενὴς μάλιστα κοινωνία, παρ' ὅλα τὰ παρεχόμενα κακὰ παραδείγματα ἀπὸ μικρὰν τάξιν ἀνθρώπων ἀσεβῶν καὶ ἀτάκτων, παραμένει, εὐτυχῶς, ἁγνὴ καὶ κρατεῖ τὰς ἁγνὰς οἰκογενειακὰς παραδόσεις καὶ ἠθικήν. Ἡ ὁμογενὴς οἰκογένεια διατηρεῖ ὅλα τὰ χαρίσματα, τὰ ὁποῖα ἐγνώρισαν ὅσοι ἀνήκουν εἰς αὐτὴν καὶ ὅσοι ζοῦν μέσα εἰς αὐτήν. Δι' αὐτὸ καὶ ἐνθουσιοῦν ἀκόμη καὶ οἱ ξένοι οἱ ὁποῖοι τὴν παρακολουθοῦν. Μερικὰ μόνον φαινόμενα τὰ ὁποῖα ἐνδέχεται ἴσως νὰ ἀντιτίθενται πρὸς τὰ ἤθη μας καὶ τὰς παραδόσεις εἶνε ἐξαιρέσεις ποὺ δὲν πρέπει νὰ ὑπολογίζωνται. Καὶ εἶνε εὔκολον ὄχι μόνον νὰ ἀποφεύγῃ ὁ ἄνθρωπος τοὺς διεφθαρμένους, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξυγιαίνῃ πολλὰς ψυχὰς διεφθαρμένας τυχόν. Αὐτό, ἄλλως τε, εἶναι καὶ μέρος τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστολῆς του. Οἱ φρόνιμοι ἄνθρωποι δὲν κάθηνται νὰ θρηνήσουν ποτὲ διὰ τὰς κοινωνικὰς ἀταξίας, ἀλλὰ μὲ ὑπομονὴν καὶ πίστιν ζητοῦν νὰ τὰς διορθώσουν. Εἶνε δὲ γνωστὸν ὅτι ὅλα τὰ μέρη εἶνε παλάτιον δι' ἕνα ἥσυχον νοῦν.

Θεοδ. Κοκκινάκη, Δ. Θ.
Διακόνου

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΘΕΟΣ

«Βιβλιοκριτικὸν σημείωμα ἐπὶ τοῦ ἔργου τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Π. Παραμυθίας Ἀθηναγόρα τοῦ ἀπὸ Μεγάλων Πρωτοσυγκέλλων «Φῶς ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων· τεῦχος ΣΤ'. Χ—Ἡ ἀρχαιοτέρα καὶ ἁγιωτέρα λέξις τοῦ κόσμου.—Ὁ Ἄγνωστος Θεός».

Εἰς τὴν μέχρι τοῦδε ἑπτάτευχον σειρὰν τοῦ ἔργου του «Φῶς ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων» ὁ Σεβασμιώτατος κ. Ἀθηναγόρας ἀνασκάπτει καὶ ἀποκαλύπτει καὶ ἀντικαθιστᾷ καὶ σώζει καὶ διορθώνει τὴν Ἱστορίαν. Γράφει μὲ τόσην πεποίθησιν. Ἀποφαίνεται. Λέγει, χωρὶς νὰ φοβῆται τοὺς «ἐπαΐοντας», αὐτὸ εἶναι! Καὶ τὸ ἀποδεικνύει ἀνασκάπτων τῆς Ἱστορίας τὰ ἔγκατα καὶ ἀνατρέπων τὰ ἐν πολλοῖς ἀκρίτως καθιερωμένα καὶ τὰ πεπατημένα. Πόσην σοφίαν παρουσιάζει. Τί βάθος πλούτου πνευματικοῦ ἀποκαλύπτει. Πόσην ἑρμηνευτικὴν δύναμιν ἐγκλείει τὸ ἀσθενὲς σῶμα ἑνὸς πολιοῦ Ἱεράρχου. Ἀποτελεῖ ἡ προσωπικότης Του μετὰ τοῦ ἑτέρου σοφοῦ Ἱεράρχου, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Χρυσοστόμου, τὴν θαυμαστὴν δυάδα τῶν σοφωτέρων καὶ πολυγραφωτέρων Ἐπισκόπων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἁπάσης.

Εὑρεθεὶς πρὸ τριετίας εἰς Ἀθήνας Τὸν ἐπεσκέφθην μετά τινος φίλου μου. Εἶχον ἐπιθυμίαν νὰ τὸν γνωρίσω καὶ προσωπικῶς, διότι μοὶ ἦτο τόσον γνωστὸς ἀπὸ τὰ συγγράμματά Του. Ὑπηρετήσας ὡς Βιβλιοφύλαξ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης, ὅτε ἐφοίτων, εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἔχω εἰς τὴν διάθεσίν μου πολλὰ τῶν ἔργων του. Καὶ τὰ ἤνοιγα πολλάκις. Δὲν εἶναι ἕνα ἢ δύο. Ἴσως νὰ πλησιάζουν τὰ ἑκατόν. Μικρὰ ἢ μεγάλα, εἶναι προϊὸν μελέτης ἡ ρ ω ϊ κ ῆ ς. Εἶναι πρωτότυπα. Ἱστορικά, Βιβλιογραφικά, Φιλολογικά, Θεολογικά, Λειτουργικά, Ἀνατρεπτικά, Κριτικά. Ἀλλ' ὅλα εἰς τὸ εἶδός των εἶναι ἀποκαλυπτικά. Γεμᾶτα ἀπὸ παρατηρήσεις βαθυστοχάστους καὶ σοφίαν Ἑλληνικήν. Εἶναι Ἑλληνόπληκτα.

Ζῇ εἰς τὸ Χαλάνδρι. Ἐκεῖ, εἰς ἕνα ὡραῖο μικρὸ σπιτάκι, μέσα εἰς τὰ δένδρα, φιλοσοφεῖ καὶ ἀναδιφεῖ καὶ κρίνει τὴν Ἱστορίαν. Εἰς τὸ Χαλάνδρι τὸν γνωρίζουν ὅλοι. Μᾶς ὡδήγησαν εἰς τὸ σπίτι Του. Ἀλλ' ἀπουσίαζε. Οἱ εὐγενικοὶ οἰκεῖοί Του μᾶς εἶπαν ὅτι εἶναι εἰς τὸ δάσος καὶ μελετᾶ. Ἐκαθήσαμεν δύο λεπτὰ καὶ ἐφύγαμεν πρὸς ἀναζήτησίν Του. Τὸν εὕραμεν ἀναγινώσκοντα εἰς τὴν σκιὰν τῶν δένδρων.

Εἶναι γέρων λευκός. Ἀρκετὰ ὑψηλός. Λεπτός. Ἀδύνατος, ἀλλὰ γλυκύς. Μὲ μάτια δυνατὰ καὶ διεισδυτικά, ποὺ φανερώνουν τὴν δύναμιν καὶ τὴν ὑπομονὴν εἰς τὴν διείσδυσιν καὶ τὴν ἔρευναν εἰς τὴν μελέτην, ἀλλὰ καὶ τὴν ὀξύτητα καὶ τὴν πολεμικότητα εἰς περιπτώσεις ἐπιστημονικῶν ῥήξεων. Μᾶς ὑπεδέχθη μὲ τόσην χαράν. Μὲ ἠρώτησε διὰ τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης. Διὰ τὸ Πατριαρχεῖόν μας. Διὰ τὸν Πατριάρχην Φώτιον καὶ διὰ τόσα ἄλλα, ποὺ ἀφοροῦν τὴν Βιβλιοθήκην καὶ τὰ χειρόγραφα τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς. Μᾶς ὡμίλησε διὰ διάφορα ζητήματα, σχετικὰ μὲ τὰς ἱστορικάς Του ἐρεύνας ἐπὶ τοῦ ἀγνώστου Συγγραφέως τῶν συγγραμμάτων τῶν ἀποδιδομένων εἰς Διονύσιον τὸν Ἀρεοπαγίτην καὶ περὶ τῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος γνωμῶν τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου κ. Σ. Μπαλάνου.* Ὁμιλοῦντες καὶ συζητοῦντες ἐφθάσαμεν εἰς τὸ σπίτι Του, ὅπου μᾶς περιεποιήθη μὲ πολλὴν πατρικότητα δωρήσας καὶ πολλὰ τῶν συγγραμμάτων του, τὰ ὁποῖα καὶ ἐσφράγισε μὲ τὴν σφραγῖδά του, εἰς τὴν ὁποίαν φαίνεται ὡς ἐπιγραφὴ «μελέτη τὸ πᾶν».

Ἀναχωρήσας ἀνεπόλησα καὶ ἀναπολῶ ἀκόμη τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ σοφοῦ Ἕλληνος Ἱεράρχου. Ἡ μελέτη τῶν δύο τελευταίων τευχῶν τῆς φωτεινῆς σειρᾶς Του «Φῶς ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων» μὲ ἔκαμε νὰ Τὸν ἐνθυμηθῶ περισσότερον. Τὸ τεῦχος τὸ ὁποῖον μὲ ἀπησχόλησε ἰδιαιτέρως εἶναι τὸ ἕκτον, τὸ ἐπιγραφόμενον «Χ, ἡ ἀρχαιοτέρα καὶ ἁγιωτέρα λέξις τοῦ κόσμου. Ὁ Ἄγνωστος Θεός».

Πρόκειται περὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ. Εἰς τὴν σειρὰν τῶν Ἱστοριῶν του ὁ Henry Van Dyke ὁμιλεῖ διὰ τὴν «Χαμένην Λέξιν». Εἶναι ἡ λέξις Θεός. Ὅταν ὁ ἥρως τῆς Ἱστορίας Ἑρμᾶς εὑρίσκετο εἰς τὴν ἀνάγκην ὁμιλῶν ν' ἀναφέρῃ τὴν λέξιν «Θεὸς» ἔπιπτε εἰς σιωπήν. Ἡ σιωπὴ ἐμαρτύρει τὴν ἄγνοιαν τῆς λησμονημένης λέξεως. Ἡ ἱστορία αὕτη ἴσως εἶναι ἐνδεικτικὴ τοῦ γεγονότος τῆς λησμοσύνης, τὴν ὁποίαν ἐπέδειξεν ἡ ἀνθρώπινος φύσις ἐν τῇ καθ' ὅλου σταδιοδρομίᾳ της ἐν σχέσει μὲ τὸν σύνδεσμον τῆς προελεύσεώς της καὶ τὴν γνῶσιν τῆς αἰτίας της.

Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐλησμονήθη; Τίς οἶδεν. Πολλοὶ φιλόσοφοι ἀρχαῖοι καὶ νέοι μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Σ. Vulgakou ὁμιλοῦν περὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ ποικιλοτρόπως. Τὸν ὀνομάζουν Πολυώνυμον. Καὶ εἶναι ὄντως. Ὁ Αἰσχύλος εἰς τὸν Ἀγαμέμνονά του λέγει εἰς τὸν Δία: «Ζεῦ ἂν σοῦ ἀρέσῃ τὸ ὄνομα τοῦτο μὲ τοῦτο σὲ προσφωνῶ» «Εἰ τὸ τ' αὐτῷ φίλον κεκλημένῳ τούτῳ νῦν προσενέπτω». Πλὴν ὅμως τονίζει ὅτι δι' αὐτὸν ὁ Θεὸς δὲν εἶναι εἰ μὴ ὁ δοὺς φρόνησιν τοῖς ἀνθρώποις «τὸν φρονεῖν, βροτοὺς ὁδόσαντα τὸν πάθει μάθος θέντα κυρίως ἔχειν.»

Εἰς τὴν ἱστορικὴν ταύτην πολυωνυμίαν ἢ πανωνυμίαν ἔρχεται ὁ Σεβασμ. Συγγραφεὺς μὲ ἕνα λίαν εὐφυῆ καὶ ἀποκαλυπτικὸν συνδυασμὸν νὰ προσθέσῃ καὶ ἄλλα ὀνόματα εἰλημμένα ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λεξιλογίου. Διατείνεται ὅτι ἡ λέξις Χάος καὶ Θεὸς καὶ Ἅγιος καὶ Φῶς εἶναι φωναὶ δηλωτικαὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἐννοίας.

Ἡ ῥίζα Χ καὶ Χοῦ καὶ Χὲ καὶ Χὰ εἶναι βάσις τοῦ σχηματισμοῦ τῶν λέξεων δι' ὧν ὁ ἀρχαῖος καὶ ὁ νέος κόσμος ὀνομάζει τὴν Θεότητα.

Ἂς ἐξετάσωμεν τὴν λέξιν χάος. Ἡ λέξις ἀπαντᾷ ἐν τῇ Θεογονίᾳ τοῦ Ἡσιόδου. «Ἤτοι μὲν πρώτιστα χάος γένετ', αὐτὰρ ἔπειτα Γαῖα εὐρύστερνος». Ἀλλὰ «χάος καὶ Θεὸς εἶναι λέξεις ταυτοσήμαντοι». Διότι Χάος καὶ Χαὸς καὶ Χεὸς ἴσον Θεός. Τὸ Χ καὶ τὸ Θ ἐναλλάσσονται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ὡς ὄρνιθος καὶ ὄρνιχος. Εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀλφάβητον παρατηρεῖ ὁ Συγγραφεὺς τὸ Χ γρόφεται καὶ Θ, τόσον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὅσον καὶ εἰς τὰς ἄλλας «τὰς ἐξ αὐτῆς προελθούσας». «Τὸ Θ παρὰ τοῖς Λάκωσι ἐκφέρεται ὡς σ, οὕτω Θεὸς ἴσον σιός. Τὸ σ τοῦτο πάλιν φαίνεται εἰς πολλὰς λέξεις τιθέμενον ἀντὶ τοῦ ἀρχικοῦ ἐκπεσόντος χ. Οὕτω σελλάς ἴσον Ἑλλάς, (ἡ δασεῖα ἐμφαίνει τὴν ὕπαρξιν τοῦ χ.) σῦς ἴσον ὗς, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει καὶ εἰς τὴν

---

*Ὁ Καθηγητής μου F. Gavin τοῦ General Theol. Seminary τῆς Νέας Ὑόρκης εἰς ὃν ἐνεχείρισα τὴν ἐν λόγῳ μελέτην τοῦ συγγραφέως ἐξεφράσθη μετὰ θαυμασμοῦ. Καὶ εἶναι γνωστὴ ἡ ἐπιστημονικὴ αὐθεντία τοῦ Gavin. Ἦτο ἕτοιμος νὰ δημοσιεύσῃ ἐπαινετικὴν κριτικήν, πλὴν ὅμως μακρὰ ἀσθένεια καταλήξασα εἰς θάνατον, ἐμπόδισε τὴν δημοσίευσίν της.

Λατινικὴν ἅλς ἴσον sal, ἕξ ἴσον sex, ἑπτὰ ἴσον septem». (σελ. 8).

Ἐκ τῶν συνδυασμῶν τούτων ὁ συγγραφεὺς συνάγει τὴν ταυτότητα τῆς λέξεως χάος καὶ Θεός. Ἀλλ' ἐὰν ἡ λέξις Θεὸς ἐκ τοῦ χάος τότε θὰ ἔπρεπε καὶ τὸ θέα καὶ τὸ θέω καὶ τὸ θόαι καὶ τὸ θεῶμαι, ἐξ ὧν κατὰ πολλοὺς τὸ Θεός, νὰ ἔχουν σχέσιν μὲ τὸ χάος. Ἀλλ' ἔχουν; Ἴσως ἀργότερον ὁ Σεβ. συγγραφεύς, ὁ γνωρίζων νὰ κτυπᾷ ἀποκαλυπτικῶς καὶ προφητικῶς ἀλλὰ καὶ προκλητικῶς τὴν σκαπάνην τῆς μελέτης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ἱστορίας καὶ προϊστορίας, καὶ ν' ἀναφέρῃ ἀπὸ τὰ βάθη τὸ φῶς, δυνηθῇ ν' ἀναδείξῃ οὐς συνδυασμοὺς τῆς συγγενείας τῶν λέξεων τούτων μετὰ τοῦ χάους. Ἀναμένομεν νὰ μάθωμεν μελετῶντες τὴν συγγένειαν.

Ἀλλὰ καὶ Ἅγιος καὶ χάος «εἶναι μία καὶ ἡ αὐτὴ φωνή». Διότι «χάος, χάϊος, χάγιος— Ἅγιος. Καὶ βάσις τῆς ὑποθέσεως ταύτης εἶναι τὸ δασὺ χ, ὅπερ ρίζα τῆς λέξεως χάος καὶ Θεὸς καὶ Ἅγιος, ἐξ ὧν καὶ αἱ προσωνυμίαι τῶν ἀρχαίων ἐπιγραφῶν Ἱερεῖς, Ἱέρεια, Ὅσιος, Ἑστία. Ὁ Σεβ. Συγγραφεὺς μὲ δύναμιν ἀφαντάστου γλωσσολογικῆς ὀσφρήσεως ἀνακαλύπτει τὸ χ εἰς τὴν δασεῖαν εἰς ἅπαντα τὰ ὀνόματα τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἡμιθέων τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος. Ὁ Ἀπόλλων Ἡλιος — Ἅλιος. Ὁ Ζεὺς ἐλέγετο Χαόνιος καὶ Ἑλλάνος. Ὁ Διόνυσος Ὕης καὶ Ἴαχος καὶ Βάκχος. Ἡ Δήμητρα ἐλέγετο Ἀχαΐα καὶ Χλόη. Ἡ Ἄρτεμις ἐλέγετο Ἑκάτη καὶ Χία...καὶ συνεχίζεται ὁ κατάλογος μετὰ ἀποδείξεων παραπομπῶν τὰς ὁποίας ὁ ἐξελέγχων εὑρίσκει ἀκριβεστάτας. (σελ. 9—13).

Ἀλλὰ χάος καὶ Θεὸς καὶ Ἅγιος εἶναι ταυτοσήμαντοι φωναὶ μὲ τὴν λέξιν φῶς. «Καὶ τὸ χάος ἐπίσης εἶναι φῶς» λέγει ὁ συγγραφεύς. (σελ. Ψ) Καὶ τοῦτο διότι τὸ Χ συνηθέστατα ἐναλλάσσεται μὲ τὸ Φ. Ἵνα τὸ χάος γίνῃ φάος καὶ ἐν συναιρέσει φῶς. Καὶ αἱ ἀποδείξεις: «Χλιαρὸς—φλιαρός, χλόη — φλόη, ἅφη — αὐχήν, καφάζων — καγχάζων, χνὰς — φνᾶς ἴσον φοίνικες». Ἔχις — ὄφις (ἐν σημειώσει σελ. 9). Αἱ Ἀρχαῖοι, ἐπάγεται ὁ συγγραφεύς, «ἐπιλαθόμενοι τοῦ ἀληθοῦς Θεοῦ τὴν ὀνομασίαν χάος — φῶς, ἀνέφερον εἰς τὸν ἥλιον». (σελ. 9)

Καὶ ἡ ἔρευνα προχωρεῖ. Καὶ ὁ μελετητὴς καταπλήσσεται ἀπὸ τοὺς συνδυασμοὺς καὶ τὰς παραγωγὰς τῶν λέξεων. Ἡ Ἑλληνικὴ ρίζα χι — χοὺ — χα — χε, κυριαρχεῖ, εὑρισκομένη εἰς ὅλας τὰς λέξεις τὰς ἀναφερομένας εἰς Θεοὺς καὶ ἡμιθέους καὶ εἰς πράγματα καὶ πρόσωπα σχετιζόμενα μετ' αὐτῶν. Ἀλλ, ἡ ρίζα αὕτη ἐκ τῆς προελληνικῆς γλώσσης, ὡς διατείνεται ὁ συγγραφεύς, «διετηρήθη εἰς τὴν γλῶσσαν ὅλων τῶν ἀρχαίων λαῶν παρὰ τῶν Ἑλλήνων μαθόντων τοῦτο» (σελ. 15). Εἰς ἀπόδειξιν τούτου καταναλίσκει τὸ δεύτερον μέρος τῆς μελέτης ταύτης εἰς τὸ ὁποῖον ἀσχολεῖται μὲ τὰς ὀνομασίας τοῦ Θεοῦ τὰς ἀπαντώσας εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν Σουμερίων, τὴν Ἀλβανικήν, τὴν Ἑβραϊκήν, Ἀραβικήν, Περσικήν, Αἰγυπτιακὴν καὶ τέλος τὴν Σανσκριτικὴν (σελ. 26—29), εἰς τὰς ὁποίας εὑρίσκει χρησιμοποιῶν φακοὺς ἐνοράσεως τὴν ρίζαν χ ὡς βάσιν τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ καὶ ὡς ἀπόδειξιν τῆς ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἢ προελληνικῆς γλώσσης προελεύσεώς των.

Εἰς τὸ τρίτον μέρος τῆς μελέτης Του ὁ Σεβ. συγγραφεὺς ἐξετάζει τὸ ζήτημα τῆς ἐπιγραφῆς «Ἀγνώστῳ Θεῷ», ὃν οἱ Ἀθηναῖοι ἐλάτρευον καὶ πέριξ τοῦ ὁποίου ἐστράφη τὸ κήρυγμα τοῦ Παύλου ἐν Ἀθήναις. Τὸν Ἄγνωστον Θεὸν τῆς λατρείας τῶν Ἀθηναίων ὁ Σεβ. Καραθεοδωρῆς εἰς ἔργον του «περὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς ΕΙ» συνταντίζει μὲ τὸν Θεὸν τῶν Ἑβραίων. Διότι κατ' αὐτὸν τὸ ΕΙ, ἐπίγραμμα ἐπὶ τοῦ Δελφικοῦ τρίποδος, δὲν εἶναι ἢ τὸ J H ἴσον Γιάχβε τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ κατὰ τοὺς Ἑβραίους. Μὲ τὴν ἑρμηνείαν ταύτην, ληφθεῖσαν ἐκ τῶν τοῦ Πλουτάρχου, δὲν συμφωνεῖ ὁ Σεβ. Ἀθηναγόρας, καθ' ὅτι καὶ τὸ ὄνομα Γιάχβε τὸ θέλει προερχόμενον ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰαχοῦ, Ἰάω. Κατ' αὐτὸν τὸ ΕΙ, ὅπερ κατ' ἀντιστροφὴν ΙΕ ἴσον J H ἴσον Jahve, δὲν εἶναι ἑβραϊκὴ ἀντιστροφὴ ἀλλὰ λέξις ἑλληνικωτάτη σημαίνουσα τὸν «ὄντος ὄντα Θεόν», ὅπερ καὶ πειστικώτερον τῶν ἄλλων ἑρμηνειῶν, καθ' ὅτι ΕΙ ἴσον ἐστί, ὑπάρχει.

Ἡ δὲ ἐπιγραφὴ «τῷ Ἀγνώστῳ Θεῷ» ἡ ὁποία ἐσταμάτησε τὸν Παῦλον διερχόμενον καὶ παραθεωροῦντα τὰ σεβάσματα τῶν Ἀθηναίων, κατὰ τὸν Σεβ. συγγραφέα δὲν εἶναι ὁλόκληρος. Ὁ Παῦλος, ἢ ὁ συγγραφεὺς τῶν Πράξεων ἐνδιεφέρθη μόνον μὲ τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἐπιγραφῆς. «Τῷ Ἀγνώστῳ Θεῷ». Ἀλλ' ἡ ἐπιγραφὴ ἀκριβῶς θὰ εἶχε «Θεῷ ἀγνώστῳ καὶ ξένῳ». Ἡ λέξις «ξένῳ» παρελήφθη. Διατελῶν ὅμως ὁ συγγραφεὺς τῶν Πράξεων ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τῆς ὑπάρξεώς της ἐχρησιμοποίησε τὴν λέξιν «ξένων Δαιμονίων...καὶ ξενίζονται γάρ...» Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο θὰ διαμαρτυρηθοῦν ἴσως οἱ ἐπὶ τὴν ἐπιγραμματικὴν γενικῶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης εἰδικῶς ἀσχολούμενοι. Ἦτο δυνατὸν νὰ διαφύγῃ τὴν προσοχὴν τοῦ παρατηρητικωτάτου Παύλου; Δὲν θὰ ἔθιγε εἰς τὸν λόγον του τὸ ἀντίθετον τοῦ ξένος λέγων ὅτι δὲν εἶναι ξένος ἀλλὰ ὑμέτερος, συνδυάζων τὸ ἀντίθετον μετὰ τὸ «τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν»;

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπάρξεως τῶν λέξεων «καὶ ξένῳ» ὁ Σεβ. Ἀθηναγόρας οἰκοδομεῖ θεωρίαν δικαιοῦσαν οὐχὶ τὴν εἰκασίαν ἐπὶ τῆς ὁλοκληρώσεως τῆς Ἐπιγραφῆς «Ἀγνώστῳ Θεῷ καὶ ξένῳ» ἀλλὰ τὰς ἑρμηνευτικὰς καὶ γλωσσολογικάς του ἀποδείξεις δι' ὧν τὸ Ξένος εἶναι Χσένος, τὸ Ξὲ ἢ Χὲ εἶναι ἕν καὶ τὸ αὐτό, ὁ Ζεὺς — Ξένιος κλπ., διὰ τῶν ὁποίων ἀποδεικνύει ὅτι τὸ γράμμα Χ «ὡς τὸ ἀρχαιότερον καὶ ἁγιώτερον ὄνομα καὶ γράμμα τοῦ κόσμου (σελ. 39). Αὐτὸ ἄλλως τε εἶναι καὶ ὁ σκοπὸς τῆς μελέτης του ταύτης.

Καὶ κατακλείων τὰς γραμμὰς ταύτας δὲν ἔχω εἰ μὴ νὰ εὐχηθῶ ἵνα ὁ Μέγας Χ, ὁ τρισήλιος Φῶς, ἐνισχύῃ τὸν πολιὸν καὶ σοφὸν συγγραφέα εἰς τὰς ἐμβριθεῖς καὶ ἀποκαλυπτικὰς ἀλλὰ καὶ ἐπιπόνους μελέτας του. Ἓν ἁπλοῦν βλέμμα ἐπὶ τῶν μελετημάτων Του φανερώνει τὴν ἀφαντάστως βαθυτάτην κατοχὴν καὶ γνῶσιν τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν φιλολογικῶν καὶ φιλοσοφικῶν πηγῶν. Καὶ τίς δὲν ἀποκαλύπτεται πρὸ τοιούτου κολοσσοῦ. Πλὴν ὅμως ἀπορεῖ τις ἀναλογιζόμενος ὅτι δὲν ἐτιμήθη ἀκόμη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας καλούμενος ἵνα καταλάβῃ ἐν αὐτῇ θέσιν Ἀκαδημαϊκοῦ.

Αἱ πτωχαὶ αὐταὶ γραμμαί μου ἔστωσαν ἀμυδρὰ ἐκδήλωσις βαθυτάτης εὐλαβείας ἀλλὰ καὶ ὑπερηφάνου ὁμολογίας τῆς ἐν τῷ προσώπῳ Του ἀναγνωρίσεως τῶν Ἀρχαίων χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων τοῦ πραγματικοῦ «Ἕλληνος» σοφοῦ, ὅστις πρόκειται ἡμῖν τοῖς νεωτέροις μνημεῖον μελέτης καὶ μιμήσεως ἄριστον.

Συστήσατε τὸν «Ὀρθόδοξον Παρατηρητὴν» εἰς τοὺς φίλους σας. Παρακαλέσατέ τους νὰ τὸν διαβάζουν τακτικῶς. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἀσκεῖ μεγίστην ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΜΟΝΟΝ ΔΙ' ΑΥΤΟΥ

Τὸ θεμέλιον πάσης προόδου εἶναι ἡ κατάστασις τῆς εἰρήνης. Μόνον διὰ τῆς εἰρήνης ὁ ἄνθρωπος θὰ βαδίσῃ ἀπροσκόπτως ἀλλὰ καὶ ταχέως πρὸς τὴν τελείωσίν του.

Μόνον δι' αὐτῆς θὰ προαχθῇ καὶ ὡς ἄτομον καὶ ὡς κοινωνία θὰ δυνηθῇ νὰ εὐδοκιμήσῃ καὶ νὰ παρουσιάσῃ τὴν μεγίστην αὐτοῦ ἀπόδοσιν εἰς ἠθικῆς ποιότητος ἔργα, ὅση εἶναι δυνατὴ νὰ προκύψῃ ἐκ τῆς φύσεώς του. Πρόοδος ἄνευ εἰρήνης, εἶναι ὡσὰν νὰ λέγωμεν πῦρ ἄνευ θερμότητος.

Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ εἰρήνη ἐν τῷ κόσμῳ πρέπει οἱ ἄνθρωποι, νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι μόνον διὰ τῆς μεταξύ των συνεργασίας ἐπιτυγχάνεται τοῦτο. Ὀφείλομεν πάντες νὰ πειθαρχήσωμεν πρὸς τὴν λογικήν, πρὸς τὰς κατὰ Θεὸν ὑπαγορεύσεις τῆς καρδίας μας, διὰ νὰ ἔχῃ ἡ ἐνέργειά μας τὸ ἀποτέλεσμα ποὺ ἐπιδιώκομεν. Σκεπτόμενοι καὶ ἐνεργοῦντες ὅπως σήμερον, καταναλίσκομεν ματαίως καὶ ἐπιβλαβῶς τὰς δυνάμεις μας, διότι θυσιάζομεν συγχρόνως τὴν ὑγείαν μας καὶ τὴν χαράν μας.

Τὸν δρόμον τοῦ πραγματικοῦ μας συμφέροντος μᾶς τὸν δεικνύει μόνον ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ. Ἐθελοτυφλοῦν ὅσοι διακηρύττουν ὅτι ἡ Χριστιανικὴ Θρησκεία ἐπιβάλλει μόνον καθήκοντα καὶ οὐδὲν δικαίωμα καὶ ὅτι θυσιάζει ἀμειλίκτως τὸ ἄτομον εἰς τὴν κοινωνίαν.

Τὰ καθήκοντα ποὺ ἐπιβάλλει ὄχι μόνον δὲν ἐπηρεάζουν τὸ ἄτομον, ὄχι μόνον δὲν τὸ ἐκμηδενίζουν, ἀλλ' ἀντιθέτως τὸ ἐξασφαλίζουν καὶ τὸ προάγουν.

Ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία ἐπιβάλλει τόσα μόνον καθήκοντα κοινωνικὰ ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα διὰ νὰ καταρτισθῇ μία κοινωνία ἀρτία, ὥστε τὰ ἐπὶ μέρους ἄτομα νὰ δύνανται νὰ ἀντλήσουν ὠφελήματα ἐξ αὐτῆς. Ἡ κοινωνία δὲν εἶναι πρόσωπον φυσικόν. Εἶναι μία ἔννοια ἀφηρημένη· ἡ δὲ συγκεκριμένη της μορφὴ εἶναι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι διανέμονται μεταξύ των τὰ ἀγαθὰ τῆς κοινωνίας.

Ἐνῷ τὸ ἄτομον προσφέρει εἰς τὴν κοινωνίαν διὰ τῆς μιᾶς χειρός, λαμβάνει ἐξ αὐτῆς δι' ἀμφοτέρων, διότι ὅ,τι παράγει ἡ κοινωνία τὸ παράγει καὶ διὰ τὸ ἄτομον.

Ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποτελεσθῇ αὐτὸς ὁ μεγάλος παράγων, ἡ κοινωνία, εἶναι ἀνάγκη οἱ ἄνθρωποι νὰ συνδεθῶμεν πρὸς ἀλλήλους, δι' ἰσχυρῶν καὶ διαρκῶν δεσμῶν. Καὶ εἶναι αὐτονόητον ὅτι μόνον διὰ τῶν δεσμῶν τῆς ἀγάπης δύναται τοῦτο νὰ ἐπιτευχθῇ.

Ἰδού, πῶς ὁ νόμος τῆς ἀγάπης τὸν ὁποῖον ἐθεμελίωσεν ὁ ὑπέροχος Υἱὸς τῆς Παρθένου Μαρίας καὶ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἀποτελεῖ τὸ ἅπαντον τῆς ἀνθρωπίνης σωτηρίας.

Εἶναι ὁ μοναδικὸς δρόμος, τὸν ὁποῖον βαδίζων ὁ ἄνθρωπος θὰ κατορθώσῃ νὰ ἐπιτύχῃ καὶ νὰ ἀντιληφθῇ τὴν βαθυτέραν καὶ εὐγενεστέραν ἀξίαν τῆς ζωῆς. Μόνον ὑπὸ τὴν σκιὰν τοῦ δένδρου τῆς εἰρήνης, ποὺ φύεται εἰς τὸ ἔδαφος τῆς ἀγάπης, ὁ ἄνθρωπος θὰ δυνηθῇ νὰ ἀνακουφισθῇ, νὰ χαρῇ, νὰ ἀναπαυθῇ. Πέραν τῆς εὐεργετικῆς αὐτῆς σκιᾶς εἶναι καταδικασμένος νὰ ὑποφέρῃ, διότι θὰ πλανᾶται μέσα εἰς τὰς αὐχμηρὰς ἐρήμους, ψηνόμενος ἀπὸ τὸν ἥλιον τῶν παθῶν του, χωρὶς νὰ εὑρίσκῃ καταφύγιον.

Ἂν ὑπάρχουν ἀφελεῖς οἱ ὁποῖοι εἰς τὴν θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ δὲν εὑρίσκουν τὰ μέσα τῆς σωτηρίας ἀλλὰ καὶ τῆς ἀληθοῦς εὐτυχίας, ἂς συμβουλευθοῦν τὴν ἰδίαν των πεῖραν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ πεῖρα πάλιν φωτίζεται μόνον ὑπὸ τῶν διδαγμάτων τοῦ Μεγάλου Διδασκάλου, ὅστις δὲν ἐσοφίσθη καὶ κατεσκεύασε μίαν θρησκείαν, ἀλλὰ ὡς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τὴν ἐγνώριζεν ὑπάρχουσαν καὶ ζῶσαν μέσα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου δοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Δημιουργοῦ· μόνον δὲ τὴν ἀπεκάλυψεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, τὴν ἐκήρυξε, τὴν ἐπειραμάτησε ἐπὶ τῆς ἐπὶ γῆς ζωῆς του καὶ τὴν ἐστερέωσε διὰ τῆς ὑψηλῆς Του θυσίας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΩΑΝ. ΚΑΛΟΠΑΙΔΗΣ

Ἰούλιος 1938 140 E. 103 ST. N. Y. C.

Ἀρχιμ. Γερμ. Πολυζωΐδου

ΑΙ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ ΣΥΓΚΑΤΑΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΜΑΣ

Ὁ ἔχων τὴν τιμὴν νὰ ἐπικοινωνῇ τὴν στιγμὴν ταύτην πολὺ εὐχαρίστως μεθ' ὑμῶν συνέπεσε νὰ παρευρεθῇ κάποτε εἰς κάποιο θεολογικὸν συνέδριον ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ὅπου εἶχον λάβῃ μέρος διάφοροι ἐξέχοντες λαϊκοὶ καὶ κληρικοὶ Θεολόγοι. Κατὰ τὴν συνεδρίαν ἐκείνην λόγου γενομένου καὶ περὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας παρετηρήθη ἐκ μέρους ἑνὸς τῶν ξένων Λαϊκῶν Θεολόγων ὅτι ἡ κατ' Ἀνατολὰς Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει εἰς χρῆσιν τόσον πολὺ τὴν λεγομένην Ἐκκλησιαστικὴν Οἰκονομίαν ἢ Συγκατάβασιν ὥστε νὰ μὴ εἶνε εὔκολον νὰ ἐννοήσῃ κανεὶς μέχρι ποίου σημείου φθάνει τὸ κῦρος τῶν Κανόνων καὶ Διατάξεων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Δὲν θὰ εἶνε ἄσκοπον νὰ μελετήσωμεν ὅθεν ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ Περιοδικοῦ τούτου ποίαν σημασίαν ἔχει διὰ τὸν Χριστιανισμὸν ἐν γένει ἡ ἐκκλησιαστικὴ λεγομένη Οἰκονομία· ποῦ καὶ πῶς ἐφαρμόζεται· καὶ ποῖοι εἶναι οἱ ἁρμόδιοι νὰ ἐφαρμόσουν αὐτήν. Ἡ μελέτη αὐτὴ ἐνδέχεται νὰ εἶνε κάπως κουραστικὴ διὰ τοὺς ἀναγνώστας μας, πάντως ὅμως εἶνε ὠφέλιμος ὅπως θὰ δείξουν αἱ κατωτέρω γραμμαί.

Τί σημαίνει ἐν πρώτοις «Ἐκκλησιαστικὴ Οἰκονομία ἢ Ἐκκλησιαστικὴ Συγκατάβασις;» Δὲν σημαίνει τίποτε ἄλλο αὐτὸς ὁ ὅρος παρὰ ὅτι εἰς τὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐξήγησιν τῶν Νόμων καὶ Διατάξεων τῆς Ἐκκλησίας—ὄχι ὅμως τῶν θεμελιωδῶν καὶ βασικῶν—δίδεται μία ἐπιεικὴς ἀπάντησις, μία μικρὰ συγκατάβασις, συμφώνως πρὸς τὰ πρόσωπα καὶ τὰς περιστάσεις. Ὁ ὅρος δὲν σημαίνει τελείαν καταπάτησιν τῶν Διατάξεων τῶν Νόμων, ἀλλ' ἁπλῶς ἐφαρμογὴν αὐτῶν κατὰ τὸν δυνατώτερον ἐπιεικῆ τρόπον, εἰς μερικάς, ἐννοεῖται, ἐξαιρετικὰς ὅλως, περιπτώσεις.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Οἰκονομία δὲν εἶνέ τι νεωτέρας προελεύσεως. Εἶνε τόσον βεβαίως ἀρχαία ὅσον καὶ αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία μας. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ οἰκονομία ἀνάγεται μέχρι τῶν ἡμερῶν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ὁ Ὁποῖος, μεταξὺ ἄλλων, εἶπε καὶ τὸ ἐπιγραμματικώτατον ἐκεῖνο: «οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν». Ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφήρμοσε πολλάκις τὴν Οἰκονομίαν εἰς πολλὰς περιπτώσεις, ὅπως ἀναφέρει ἡ Ἁγία Γραφή, δείξας ἄ π ε ι ρ ο ν ἀ γ ά π η ν πρὸς τοὺς ἁμαρτήσαντας. Συγκατανεύων ὁ Σωτὴρ τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων συνεχώρει τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

Ἄξιον παρατηρήσεως εἶνε ὅτι ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἶχε κηρυχθῇ βεβαίως κ α τ ὰ τῆς Ἰουδαϊκῆς Περιτομῆς εἰπὼν «ἐὰν περιτέμνησθε, Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει» (Γαλάτ. 5, 2). Ἀλλὰ βλέπομεν ἐξ ἄλλου ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος περιέτεμε τὸν συνοδόν του Τιμόθεον ὅπως ἀναφέρεται εἰς τὸ τρίτον ἐδάφιον τοῦ 16ου κεφαλαίου τῶν Πράξεων. Ἐπίσης πολλάκις βλέπομεν αὐτὸν νὰ κρατῇ Ἰουδαϊ-

κὰ ἔθιμα, νὰ ἑορτάζῃ τὰς Ἰουδαϊκὰς ἑορτὰς πολλάκις μετὰ τῶν Ἰουδαίων. Ἐνῷ ἦτο χριστιανός, διδάσκων μάλιστα αὐστηρότατα εἰς τοὺς εἰς Χριστὸν πιστεύοντας ν' ἀποφεύγουν τοὺς Ἰουδαϊκοὺς τύπους καὶ τὰ Ἰουδαϊκὰ ἔθιμα, βλέπομεν ὅτι ὁ ἴδιος ἐτήρει κάποτε αὐτὰ μετὰ προσοχῆς.

Δὲν παρουσιάζεται καμμία ἀντίφασις εἰς τὸν βίον τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ὅπως ἠθέλησαν μερικοὶ νὰ εἴπουν. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐνήργει φαινομενικῶς ἐναντίον τοῦ κηρύγματός του καὶ ἐναντίον τῶν ἀρχῶν του κάποτε. Ἀλλὰ ἔκαμνε τοῦτο ὁ Ἀπόστολος λόγῳ συγκαταβάσεως καὶ ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας, πρὸς ἐπίτευξιν σκοπῶν ἀνωτέρων. Ἐπειδὴ δηλ. ἤθελε νὰ φέρῃ εἰς τὸν Χριστιανισμὸν τοὺς πολυπληθεῖς δεισιδαίμονας καὶ φανατικοὺς Ἰουδαίους τῶν περιφερειῶν Συρίας, Κιλικίας καὶ Λύστρας, οἱ ὁποῖοι, προσκείμενοι πιστῶς εἰς τὰ Ἰουδαϊκὰ ἔθιμα, κατ' οὐδένα λόγον δὲν θὰ ἐδέχοντο τὴν διδασκαλίαν τοῦ Τιμοθέου, προερχομένου ἐκ πατρὸς Ἕλληνος, περιέτεμεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος τὸν Τιμόθεον λόγῳ οἰκονομίας ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι τὸ κήρυγμα τοῦ Τιμοθέου προέρχεται ἐξ ἀνθρώπου ἀπεριτμήτου.

Εἰς μερικὰς περιπτώσεις καθὼς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς περιτομῆς τοῦ Τιμοθέου, ὁ Ἀπόστολος ἐφάνη ἀναιρῶν πως αὐτὸς ἑαυτόν, ἐφάνη ἀποκηρύσσων τὰς πεποιθήσεις του καὶ τὸ κήρυγμά του. Ἀλλὰ προφανέστατα εἰς τὰς ὑποχωρήσεις αὐτὰς προέβαινεν οὐχὶ ἐξ ἀρχικῆς προθέσεως, ἀλλὰ πρὸς ἐπίτευξιν σκοπῶν ἀνωτέρων. Καὶ ἦτο ἀσφαλῶς «σκοπὸς ἀνώτερος» ἡ προσέλευσις εἰς τὸν χριστιανισμὸν τόσων δεισιδαιμόνων καὶ φανατικῶν Ἰουδαίων. Διότι ρητῶς ἀναφέρεται εἰς τὸ 16ον κεφάλαιον τῶν Πράξεων ὅτι «ὁ Παῦλος περιέτεμε τὸν Τιμόθεον διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις» (Κιλικίᾳ, Συρίᾳ, Δέρβῃ, Λύστρᾳ.)

Ἐπίσης διὰ λόγους Ἐκκλησιαστικῆς Οἰκονομίας καὶ διὰ τὸν ἴδιον λόγον ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐώρτασε μετὰ τῶν Ἰουδαίων πολλάκις, ἐχρησιμοποίησεν ἔθιμα Ἰουδαϊκά, ἐνῶ ἐσωτερικῶς τὰ ἀπεδοκίμαζε. Καὶ εἰς ὅλα αὐτὰ προέβαινε διὰ νὰ προσελκύσῃ τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὸν Χριστιανισμόν. Ὁ ἴδιος εἰς τὴν Α΄. πρὸς Κορινθίους, κεφάλαιον 9ον, γράφει τὰ ἑξῆς, ἄξια μεγίστης προσοχῆς: «ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος, ἵνα κερδήσω ἀνόμους· τοῖς πᾶσι γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινας σώσω· τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ Εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς αὐτοῦ γένωμαι».

Ἀσφαλῶς ἐὰν προσέξωμεν ὀλίγον εἰς τὸν ἅγιον βίον καὶ τῶν λοιπῶν Ἁγίων Ἀποστόλων θὰ ἴδωμεν ὅτι καὶ αὐτοί, κατὰ διαφόρους καιρούς, ἔκαμνον ὅ,τι ἔκαμνε καὶ ὁ Ἀπ. Παῦλος. Διὰ νὰ προλάβουν μέγα κακὸν διὰ τὸ χριστιανικὸν πλήρωμα ἢ ἀντιθέτως, διὰ νὰ κάμουν μέγα καλόν, προέβαινον εἰς διαφόρους ὑποχωρήσεις, συμβιβαζομένας πάντως πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ. Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον καλοῦμεν σήμερον μὲ τὴν λέξιν «Οἰκονομίαν» ἢ «Συγκατάβασιν» ἢ «Ἐπιείκειαν».

Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐξ ἄλλου, ἐξήσκησαν κατ' ἐπανάληψιν τὴν «Οἰκονομίαν» ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν πολλαπλῶν διοικητικῶν ἢ συγγραφικῶν καθηκόντων των. Ἀκόμη καὶ αὐτὸς ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος, θεωρεῖται ὁ αὐστηρότερος τῶν Ἁγίων Πατέρων, ἐξήσκησε πολλάκις τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Οἰκονομίαν καὶ Συγκατάβασιν ὅταν ἀνώτεροι λόγοι ἐπέβαλλον τοῦτο. Διὰ νὰ συμβιβάσουν ἀντιμαχόμενα μέρη, διὰ νὰ ἐξυπηρετήσουν τὸν θεσμὸν τοῦ Χριστιανισμοῦ, δὲν ἐδίσταζον νὰ γίνωνται «τὰ πάντα τοῖς πᾶσι» κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Εἶνε ὡσαύτως γνωστὸν ἐκ τῆς Ἱστορίας ὅτι καὶ ἄλλας Ἐκκλησιαστικὰς Συγκαταβάσεις καὶ Οἰκονομίας ἔκαμον οἱ διδάσκαλοι καὶ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἰδίως κατὰ τὰς ἐποχὰς τῶν Δογματικῶν ἐρίδων, ὅτε ὁ Χριστιανισμὸς ἐσπαράσσετο ὅλος ὑπὸ τῶν αἱρετικῶν καὶ σχισματικῶν. Ἀναφέρεται ὅτι πολλοὶ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας εἶχον ἐπικοινωνήσει τότε μὲ πρόσωπα καταδεδικασμένα. Εἶνε γεγονὸς ὅτι εἰς τοῦτο προέβαινον πάντως λόγῳ Ἐκκλησιαστικῆς Οἰκονομίας, διὰ νὰ ἐπαναφέρουν δηλαδὴ αὐτοὺς εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶχον ἐκπέσει καὶ διὰ νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ ἑνότης ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Αὐτὸ προεῖχε πάντοτε εἰς τὰς σκέψεις αὐτῶν.

Ἐνδέχεται οἱ ἐλευθέρως κρίνοντες τὰ πράγματα, οἱ μὴ λαβόντες τὴν εὐκαιρίαν καὶ τὸν καιρὸν νὰ μελετήσουν τὰς περιστάσεις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, νὰ ἐπικρίνουν αὐτὴν διὰ τὴν ἐξάσκησιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Οἰκονομίας καὶ τῆς συγκαταβάσεως. Ἐὰν ὅμως ἐμβαθύνουν περισσότερον εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὸ γράμμα τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἐὰν γνωρίσουν καὶ τὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας ἔδρασε καὶ δρᾷ ἡ Ὀρθοδοξία, ἔχουσα ἀνέκαθεν νὰ ἀντιπαλαίῃ κατὰ τοιούτων καὶ τοσούτων μεγάλων ἐμποδίων, θὰ δικαιολογήσουν αὐτὴν καὶ θὰ κατανοήσουν τί σημαίνει «Ἐκκλησιαστικὴ Οἰκονομία» ἢ «Ἐκκλησιαστικὴ Συγκατάβασις» καὶ δὲν θὰ τολμοῦν εἰς τὸ μέλλον νὰ σχολιάζουν τὴν οἰκησιν τῆς Ἐκκλησίας μας ὅταν αὕτη ἐφαρμόζῃ κάποτε τὴν ἐπιείκειαν τοῦ Χριστοῦ εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιστάσεις καὶ πρὸ ἀνάγκης ἀδηρίτου, ὅπως εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν ὅλοι μας.

Βεβαίως αἱ τοιαῦται Ἐκκλησιαστικαὶ Οἰκονομίαι δὲν ἐξεδηλώθησαν οὔτε καὶ σήμερον ἐκδηλοῦνται, ἐφ' ὅσον τοὐλάχιστον γνωρίζω, εἰς βασικὰ καὶ θεμελιώδη μέρη, εἰς δόγματα τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως. Ἐκδηλώνεται ἡ κατ' οἰκονομίαν ἐπιείκεια εἰς ζητήματα δευτερευούσης μᾶλλον σημασίας. Ἡ Ἐκκλησία συγκαταβαίνει δηλαδὴ εἰς πράγματα ἐξωτερικὰ καὶ μὴ θεμελιώδη, μὴ παραβλάπτοντα τὸν ροῦν Αὐτῆς. Οὐδέποτε ἐξήσκησε τὴν «Οἰκονομίαν» ὁσάκις ἐπρόκειτο περὶ καινοδοξίας ἀφορώσης αὐτὰ ταῦτα τὰ θεμελιώδη ἄρθρα τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως, κακοδοξίας ἀνατρεπούσης τὴν ὀρθὴν πίστιν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰ Εὐαγγελικὰ Δόγματα. Καὶ οὔτε καὶ ἡ ἐπιείκεια αὐτὴ ἔγινε γενικὸς κανών, ἐφαρμόζων εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις.

Μερικοὶ ἴσως τῶν ἀγαπητῶν ἀναγνωστῶν μας θὰ εἶνε πρόχειροι εἰς τὸ νὰ θελήσουν νὰ παρουσιάσουν παραδείγματα κατὰ τὰ ὁποῖα ἡ Ἐκκλησία ἐξεδήλωσεν «Οἰκονομίαν», κατὰ διαφόρους καιρούς, εἰς μερικὰ ζητήματα φαινομενικῶς θεμελιώδους σημασίας. Προφανῶς οἱ τοιοῦτοι δὲν εἰμποροῦν νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψει τὰς λεπτομερείας τῆς ὑποθέσεως καὶ βλέπουν μίαν μόνην πλευρὰν αὐτῆς. Τὸ γεγονὸς ὅμως εἶνε ὅτι εἰς τὴν βλασφημίαν κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος οὐδεμία «Οἰκονομία» καὶ «Συγκατάβασις» χωρεῖ, ὅπως θὰ ἴδωμεν καὶ εἰς ἄλλην ἰδιαιτέραν μας μελέτην ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ Περιοδικοῦ τούτου.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγομεν εὐκόλως τὸ συμπέρασμα ὅτι: 1ον Οἱ ἀπ' εὐθείας διάδοχοι τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, δηλαδὴ οἱ Κληρικοὶ δικαιοῦνται νὰ ἐξασκοῦν κάποτε «κατ' οἰκονομίαν» τὴν ἐπιείκειαν τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ πραγμάτων ἐπουσιωδῶν. Δικαιοῦνται δηλαδὴ οἱ διοικοῦντες τὴν Ἐκκλησίαν, οἱ Σεβασμ. Ἀρχιερεῖς μας, ν' ἀποβλέπουν μᾶλλον εἰς τὰ θεμελιώδη ἄρθρα τῆς πίστεώς μας καὶ εἰς τοὺς ἀπαρασαλεύτους Εὐαγγελικοὺς Ἠθικοὺς Νόμους καὶ Κανόνας τοὺς ὁποίους παρέλαβεν ἡ Ἐκκλησία μας, νὰ λύουν δὲ με-

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΝ

ΟΙ ΒΕΔΟΥΙΝΟΙ

Ἡ Παλαιστίνη παρουσιάζει ἀληθινὸν κινηματογράφον ἐθνικῶν τύπων, ὅπως ἀντελήφθη ὁ ἐπισκεφθεὶς αὐτὴν καὶ ἔχων τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν τιμὴν νὰ ἐπικοινωνῇ μεθ' ὑμῶν, ἀγαπητοὶ ἀναγνῶσται. Καὶ εἰς τὸ γύρισμα αὐτὸ τῶν φυλῶν, τὸ μᾶλλον ἐπιβλητικὸν σημεῖον, ἀσφαλῶς, ἀποτελοῦν οἱ ΒΕΔΟΥΙΝΟΙ ΑΡΑΒΕΣ, οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰσμαήλ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀβραάμ, ἐκ τῆς Ἄγαρ.

Οὐδέποτε οὗτοι ἐξημερώθησαν. Μέχρι σήμερον, παρ' ὅλα τὰ φῶτα τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ, οὐδόλως οὗτοι ἐπηρεάσθησαν. Οἱ Ρωμαῖοι τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ἐπέτυχον ἦτο νὰ βάλουν φαίνεται μίαν γραμμὴν ὁριοθετικὴν καὶ νὰ κρατοῦν τοὺς Βεδουΐνους μακρὰν τῶν πολυσυχνάστων πόλεων. Οἱ Τοῦρκοι προσεπάθησαν κάποτε νὰ τοὺς δαμάσουν, ἀλλὰ τὸ ἔργον των ἔληξεν ἀδόξως, διότι οἱ Βεδουΐνοι εἶνε πραγματικοὶ νομάδες, ἀληθινὰ τέκνα τῆς ἐρήμου καὶ ὡς τοιοῦτοι παραμένουν μέχρι σήμερον.

Δότε τοῦ Βεδουΐνου ἕν ἄλογον, ἕν ὅπλον, ἕν δισάκκιον περιέχον ἄλευρον καὶ χουρμάδες καὶ ἠμπορεῖ νὰ ἀνθίσταται ἐπὶ πολύ. Ὅταν πεινᾷ βουτᾷ τὸ χέρι του εἰς τὸν σάκκον τοῦ ἀλεύρου καὶ τρώγει ὀλίγον ἄλευρον ἀντὶ ψωμιοῦ, ὅταν ὑπάρχῃ ἀνάγκη. Κατόπιν τρώγει μερικοὺς χουρμάδες καὶ ἰδοὺ ἕν πολὺ ὡραῖον δι' αὐτὸν γεῦμα. Γνωρίζει ὅλας τὰς μικροπηγὰς τοῦ νεροῦ καλύτερον ἀπὸ κάθε ἄλλον.

Ὅταν περιπατῇ εἰς τοὺς δρόμους τῆς Ἱερουσαλὴμ ὅπου μεταβαίνει κάποτε ὁ Βεδουΐνος, εἶνε φορεμένος, κυρίως, μὲ τρία ροῦχα: τὸ ἄσπρο ἐσώρρουχον (ὑποκάμισον), ἐπ' αὐτοῦ ἕν εἶδος φορέματος (χρωματιστοῦ πολλάκις), καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἐπανωφόριον καμωμένον ἀπὸ σκληρὰν τρίχα καμήλου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τόσον πυκνοϋφασμένην ὥστε νὰ μὴ διαπερᾶται οὔτε ἀπὸ τὴν ζέστην ἢ τὸν ἥλιον, οὔτε ἀπὸ τὸ ψῦχος ἢ τὴν βροχήν.

Εἰς τὴν κεφαλήν του φέρει μεταξωτὸν ἄσπρον ἢ χρωματιστὸν σκέπασμα τὸ ὁποῖον πίπτει ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ καὶ τῆς ράχεώς του. Τὸ σκέπασμα ἐκεῖνο κρατεῖται πάντοτε εἰς τὴν θέσιν του ἀπὸ ἕνα ξύλινον ἢ σχοινινον γῦρον εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς. Ὡς ἐκ τούτου ἀπὸ μακρὰν ὁ Βεδουΐνος φαίνεται ὡσὰν νὰ εἶναι στεφανωμένος.

Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς Βεδουΐνους μοῦ ἐφάνησαν ὡραῖοι, μὲ ὀφθαλμοὺς ζωηρούς, μαύρους καὶ μεγάλους. Ἡ ὁμιλία των (ἀραβικὴ ἐννοεῖται) εἶνε καθαρωτέρα ἐκείνης τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται οἱ εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία Ἄραβες· διότι ἡ Ἀραβικὴ γλῶσσα εἶνε, κυρίως, γλῶσσα τῆς ἐρήμου· προϋποθέτει φωνὴν ὑψηλὴν διὰ νὰ διαπερᾷ τὰς ἀποστάσεις καὶ νὰ ἀκούηται ἀπὸ τὸ ἕν ἄκρον τῆς ἐρήμου μέχρι τοῦ ἄλλου (!)

Οἱ Βεδουΐνοι ἔρχονται κάποτε εἰς τὴν Ἁγίαν Πόλιν ἐπὶ ὡραίων Ἀραβικῶν ἀλόγων καὶ ἐὰν ἔχουν τὴν σχετικὴν ἄδειαν, φέρουν ἐπὶ τῶν ὤμων των καὶ τὸ ὅπλον των. Ὅταν τοὺς προσέξῃ κανείς, εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ ἐνθυμηθῇ τὴν περὶ τοῦ προγόνου των Ἰσμαὴλ προφητείαν ὅτι «οὗτος ἔσται ἀγροῖκος· αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπὶ πάντας καὶ αἱ χεῖρες πάντων ἐπ' αὐτόν. Καὶ κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατοικήσει.» (Γέν. 16.12)

Σύμφωνα μὲ τὴν προφητείαν αὐτὴν οἱ Βεδουΐνοι, οἱ ἀπόγονοι αὐτοὶ τοῦ Ἰσμαήλ, περιτριγυρίζουν πολλάκις τὴν χώραν Μωάβ, ἡ ὁποία καὶ σήμερον, ὅπως καὶ ἄλλοτε, εἶνε περιφέρεια σιτοπαραγωγός. Πηγαίνουν ἐκεῖ, αὐτόκλητοι βεβαίως, καὶ ἐγκαθίστανται ἐκεῖ, ὅπου θέλουν, εἰς τοὺς ἀγροὺς τῶν εἰρηνικῶν Μωαβιτῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν συνήθως τοῦ θερισμοῦ καὶ τῆς συγκομιδῆς. Πηγαίνουν εἴτε ὡς φίλοι, εἴτε ὡς ἐχθροὶ—αὐτὸ ἐναπόκειται εἰς τοὺς ἀγρότας.

Ἐὰν οἱ Βεδουΐνοι ὑπάγουν ὡς φίλοι φέρουν μαζύ των ὅλην τὴν οἰκογένειάν των καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένους διὰ νὰ μείνουν ἐκεῖ μὲ τὰ πειναλέα ζῶά των, τὰς καμήλους, τὰς ἀγελάδας, τοὺς ὄνους, τὰ πρόβατα, τοὺς σκύλλους. Τὸ νὰ τοὺς διώξουν ἐκεῖθεν οἱ γεωργοὶ θὰ ἐσήμαινε νὰ παραβοῦν τὸν περὶ φιλοξενίας Νόμον τῆς ἐρήμου καὶ νὰ κάμουν τοὺς Βεδουΐνους ἀπὸ φαινομενικοὺς φίλους εἰς φανεροὺς ἐχθρούς· αὐτὸ θὰ ἐσήμαινε ν' ἀρχίσῃ ὁ πόλεμος καὶ νὰ διακινδυνεύσουν οἱ ἀγρόται νὰ χάσουν κάθε κινητὸν ἀντικείμενον καὶ νὰ ἰδοῦν ἀνατρεπόμενα τὰ πάντα.

Ἀλλὰ τὸ κακὸν αὐτό, τὸ ὁποῖον ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις δὲν εἶχεν ἠμπορέσει νὰ περιορίσῃ φαίνεται ὅτι θὰ περιορίσῃ ἡ Ἀγγλικὴ Ἐντολοδοσία ἐπὶ τῆς Παλαιστίνης. Πάντως μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου τὰ πράγματα ἐξελίσσονται. Ὅπως αἱ ἰδέαι τοιουτοτρόπως καὶ οἱ λαοὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐπηρεάζονται ἀπὸ τὸ περιβάλλον καὶ τοὺς ἄλλους λαούς. Οἱ Βεδουΐνοι θὰ ἐπηρεασθοῦν καὶ αὐτοὶ σὺν καιρῷ.

ρικὰ δευτερευούσης φύσεως ζητήματα «κατ' οἰκονομίαν», ὅταν παραστῇ ἀδήριτος ἀνάγκη.

2ον Ἐὰν πρόκηται νὰ προέλθῃ κανὲν μέγα κακὸν ποὺ νὰ ἀνατρέψῃ τὰ δόγματα τῆς πίστεως ἢ τοὺς Εὐαγγελικοὺς Νόμους διὰ κάποιαν παρατυπίαν, τότε πρακτικώτερον εἶνε νὰ ἐπιτραπῇ ἡ παρατυπία ἐκείνη διὰ νὰ προληφθῇ τὸ ἄλλο κακόν, τὸ μεγαλύτερον. Οἴκοθεν ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἐξοικονόμησις τοῦ πράγματος πρέπει νὰ γίνῃ μετὰ τῆς μεγαλυτέρας προσοχῆς, συνέσεως καὶ ἐπιτηδειότητος, διὰ νὰ μὴ προκαλέσῃ σκάνδαλον ἡ παρατυπία ἐκείνη, διὰ νὰ μὴ ἠχήσῃ κακῶς εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος, τὸ ὁποῖον ἐνδέχεται νὰ μὴ εἶνε καὶ τόσον προηγμένον εἰς τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν.

3ον Καὶ οἱ Ἱερεῖς, ἰδιαίτατα οἱ Πνευματικοί, οἱ ἐπιφορτισμένοι μὲ τὴν ἐπιτέλεσιν τῶν τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου τῆς Ἐξομολογήσεως, εἶναι κάποτε ὑποχρεωμένοι νὰ ἀντιμετωπίζουν μέ «οἰκονομίαν καὶ συγκατάβασιν» μερικὰ προβλήματά των, ἔχοντες ὑπ' ὄψει ὅτι ὁ ὁμογενὴς εἶνε ἐξ ἰδιοσυγκρασίας ἀγαθὸς καὶ ἐπιεικής. Πρέπει δὲ νὰ ἔχουν λεπτότητα καὶ προσοχήν, ὥστε ἐκ τῶν προτέρων νὰ διαβλέπουν ποῦ ἠμποροῦν ἀβλαβῶς νὰ συγκαταβαίνουν καὶ ποῦ ἠμποροῦν εὐκόλως νὰ ἐξοικονομοῦν τὰς περιστάσεις, χωρὶς νὰ μεταπίπτουν βεβαίως εἰς ἀντίθετα ἀποτελέσματα καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, νὰ προκαλοῦν σκάνδαλον εἰς τὴν κοινωνίαν ποὺ ἄλλως τε εὐκόλως σκανδαλίζεται.

4ον Εἰς πᾶσαν εἰδικὴν περίπτωσιν Ἐκκλησιαστικῆς Οἰκονομίας δὲν πρέπει νὰ γίνηται καταφανὴς εἰς ὅλους ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἔλαβε χώραν ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Συγκατάβασις. Διότι τότε τὸ ἀποτέλεσμα δὲν θὰ εἶνε καὶ πολὺ καλόν. Νὰ μὴ παρίσταται δηλαδὴ εἰς τὰ ὄμματα τῶν ἄλλων ὅτι ἡ Ἐκκλησία συγκαταβαίνει εἰς τὸ κακόν. Ἀπεναντίας νὰ ἐξυπονῆται ὅτι ἐὰν ὄντως ἐπιτρέπηται μικρόν τι κακόν, τοῦτο ἀσφαλῶς γίνεται πρὸς ἐπίτευξιν μεγάλου καλοῦ, ὅπως ἐτονίσαμεν καὶ ἀνωτέρω.

Αὐταί, ἐν συντομίᾳ, εἶναι αἱ ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ ὅρου «κατ' οἰκονομίαν» καὶ αὐτοὶ εἶναι, ἐν συνόψει, οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους ἡ Διοίκησις τῆς Ἐκκλησίας συγκαταβαίνει κάποτε εἰς τὰ παραπτώματα καὶ τὰς ἀδυναμίας μερικῶν πνευματικῶν της τέκνων. Θέλει δηλαδὴ νὰ γίνῃ «τὰ πάντα τοῖς πᾶσι, ἵνα πάντως τινας σώσῃ».

ΟΔΗΓΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ

Ὁ Ἱερεὺς εἶναι καλὸν νὰ καταρτίζῃ Ἐπιτροπὰς Βοηθητικάς.

1) Ἐπιτροπὴν Ἐπισκέψεων ἐκ δύο μελῶν, ἡ ὁποία σκοπὸν ἔχει νὰ ἐπισκέπτεται τοὺς γονεῖς τῶν μαθητῶν διὰ τὰ ζητήματα τοῦ Κατηχ. Σχολείου, ὅταν βεβαίως εἶναι ἀνάγκη.

2) Διμελῆ ἐπίσης Ἐπιτροπὴν Τάξεως. Αὕτη θὰ παρακολουθῇ ἐκ περιτροπῆς τὴν τακτικὴν καὶ κανονικὴν λειτουργίαν τοῦ Κατηχ. Σχολείου, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας.

3) Ἐπιτροπὴν Τελετῶν διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου καὶ ἄλλας ὅσας κρίνει ἀπαραιτήτους ἡ Μεγάλη Ἐπιτροπή. Εἶνει περιττὸν νὰ ὑποδείξωμεν ὅτι ἐὰν ἡ Κοινότης εἶναι μικρὰ καὶ δὲν ὑπάρχουν τόσα πρόσωπα κατάλληλα, δύνανται αἱ τρεῖς Ἐπιτροπαὶ νὰ περιορισθοῦν εἰς δύο Ἐπιτροπὰς ἢ καὶ μίαν, ἀρκεῖ νὰ γίνωνται ὅλα αὐτὰ τὰ μικροκαθήκοντα.

Ὁ Ἱερατ. Προϊστάμενος διὰ κηρυγμάτων, ἐπισκέψεων, συνομιλιῶν, πρέπει νὰ συνιστᾷ εἰς τοὺς γονεῖς καὶ νὰ ἐπιμένῃ νὰ ἐγγράψουν τὰ τέκνα των εἰς τὸ Κατηχ. Σχολεῖον. Αἱ Ἐπιτροπαὶ δέ, νὰ τὸν ὑποβοηθοῦν εἰς τοῦτο.

Ὁ Ἱερεύς, βοηθούμενος καὶ ἀπὸ τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τοῦ ἀπογευματινοῦ σχολείου, καταρτίζει τὸ Διδακτικὸν Προσωπικὸν τοῦ Κατηχητικοῦ, τὸ ὁποῖον πάντοτε πρέπει νὰ εἶναι ἐθελοντικόν. Ἐφοδιάζει αὐτὸ μὲ ὅλα τὰ ἀπαραίτητα βιβλία καὶ συνεννοεῖται μὲ αὐτὸ διὰ νὰ ἐπιτυγχάνουν τὰ ἰδιαίτερα μαθήματα μὲ τὰ ὁποῖα προπαρασκευάζονται κάθε ἑβδομάδα αἱ κατηχήτριαι.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὅλων τῶν ἀνωτέρω χρειάζεται περίσσευμα σοβαρότητος, πίστεως, ἐνθουσιασμοῦ, ζήλου. Ὅλοι ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν κατὰ νοῦν ὅτι ἀπὸ τὸ Κατηχ. Σχολεῖον ἐν πολλοῖς ἐξαρτᾶται ἡ ὕπαρξις, ἡ ζωή, ὁλόκληρον τὸ μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας ἐν Ἀμερικῇ.

Κατὰ τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ Σεπτεμβρίου εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνεται πρόσκλησις εἰς τοὺς γονεῖς ἐκ μέρους τοῦ ἱερέως πρὸς ὅλον τὸ Ἐκκλησίασμα διὰ νὰ ἀρχίσουν τὴν ἐγγραφὴν τῶν τέκνων των, ἡ ὁποία εἶναι ἀπολύτως δωρεὰν εἰς τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον. Κατὰ τὴν Δευτέραν Κυριακὴν τοῦ Σεπτεμβρίου θὰ ἀνακοινώσῃ τὴν ἡμέραν τῆς Ἐγκαθιδρύσεως τῶν Κατηχητῶν καὶ Κατηχητριῶν συμφώνως πρὸς τὸ τελετουργικὸν τὸ ὁποῖον στέλλομεν δωρεάν.

Τὴν τρίτην Κυριακὴν πρέπει νὰ γίνεται ἡ Ἐγκαθίδρυσις ἐπισήμως τῶν Κατηχητριῶν καὶ Κατηχητῶν εἰς τὸ Κατηχητικὸν καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ Σεπτεμβρίου νὰ γίνεται γενικὴ συγκέντρωσις τῶν μαθητῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Ὁ ἐφημέριος τότε πληροφορεῖ τὰ παιδιὰ ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης Κυριακῆς τοῦ Ὀκτωβρίου ἀρχίζουν τὰ τακτικὰ μαθήματα τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου.

Ο ΔΩΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὁ Κατηχητὴς καὶ ἡ Κατηχήτρια εἶναι φίλοι καὶ ὁδηγοὶ τῶν μαθητῶν. Δεικνύουν εἰς τὰ παιδιὰ τὸν δρόμον τοῦ Χριστοῦ, τὸν δρόμον τῆς Ἀρετῆς. Βαδίζουν κοντά των διὰ νὰ τὰ ὑποβοηθήσουν ὅταν, ὅπου καὶ ὅπως παραστῇ ἀνάγκη.

Οἱ Κατηχηταὶ καὶ αἱ Κατηχήτριαι πρέπει νὰ ἀσκηθοῦν νὰ γνωρίσουν καλὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου καὶ τὸ φωτεινὸν τέρμα πρὸς τὸ ὁποῖον θὰ ἀποβλέπουν μὲ θάρρος καὶ πίστιν καὶ ἐνθουσιασμόν· τὸ τέρμα τοῦτο εἶναι ὁ Χριστός. Πρὸς τὸ τέρμα αὐτὸ θὰ καθοδηγοῦν τὰ παιδιὰ καὶ θὰ προσέχουν πάντοτε νὰ μὴ τὰ ἀφήνουν νὰ χαθοῦν ἢ νὰ διακόψουν τὴν πορείαν των.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἕκαστος Ἐφημέριος πρέπει νὰ καταρτίζῃ σῶμα ἐθελοντῶν Κατηχητῶν καὶ Κατηχητριῶν ποὺ νὰ ἔχουν τὰ προσόντα αὐτά:

α΄) Νὰ ἀγαποῦν τὰ παιδιά.

β΄) Νὰ ἔχουν θερμὴν πίστιν εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸ ἔργόν των.

γ΄) Νὰ συμφωνῇ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἡ ζωὴ των καὶ ἡ συμπεριφορά των μὲ τὸ ἔργόν των ὥστε νὰ γίνωνται καλὸν παράδειγμα.

δ΄) Νὰ εἶναι πάντοτε ἕτοιμοι διὰ τὸ ἔργόν των. Διὰ νὰ εἶναι δὲ ἕτοιμοι πρέπει νὰ προπαρασκευάζωνται.

ε΄) Νὰ μεταχειρίζωνται πάντοτε τὴν μητρικήν, τὴν ἁπλῆν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ποὺ μεταχειρίζονται εἰς τὸ σπίτι των.

στ΄) Νὰ ὁμιλοῦν καθαρά, μαλακά, ἐπιβλητικά, σοβαρά.

ζ΄) Νὰ βεβαιώνωνται πάντοτε, ὅτι τὰ παιδιὰ καταλαβαίνουν τὰ λεγόμενά των.

η΄) Νὰ ἐπιβάλλωνται χωρὶς καμμίαν τιμωρίαν.

θ΄) Νὰ ἐξετάζουν διαρκῶς τὰ ἀποτελέσματα τῆς διδασκαλίας των, ὄχι κυρίως εἰς γνώσεις ἀλλ' εἰς διαγωγὴν καὶ συμπεριφορὰν τῶν παιδιῶν.

ι΄) Νὰ ἐφαρμόζουν πάντοτε τὸ σύστημα τοῦ Κέντρου, δηλαδὴ τὸ σύστημα ποὺ δίδει ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ διὰ τοῦ Γραφείου τῶν Κατηχ. Σχολείων.

ια΄) Νὰ πειθαρχοῦν εἰς τὸν ἑαυτόν των, τὸν Ἱερέα καὶ τὸν Διευθυντὴν ἢ Διευθύντριαν.

ιβ΄) Νὰ ἔχουν κάποιαν μόρφωσιν Γυμνασιακήν.

Τοιοῦτον Κατηχητικὸν Προσωπικὸν ἠμποροῦν νὰ ἀποτελέσουν νέοι καὶ νεάνιδες ἠθικοῦ χαρακτῆρος ποὺ ἀπεφοίτησαν ἀπὸ Ἀμερικανικὸν Γυμνάσιον καὶ γνωρίζουν νὰ ὁμιλοῦν ὁπωσδήποτε καλὰ τὴν Ἑλληνικήν.

Τὸ ἔργόν των εἶναι ἁπλοῦν δεδομένου ὅτι ὡς

Οἰκ. Ἀμβιλ. Σαραντίδου, Δ. Θ.
Ἱερ. Προϊσταμένου τῆς Κοινότητος
Hammond, Ind.

ΑΝΑΓΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΟΜΟΙΟΜΟΡΦΙΑΣ

Τὸ ζήτημα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ὁμοιομορφίας καὶ τάξεως προβάλλει πάντοτε ἀπὸ γενικῆς τελετουργικῆς ἀπόψεως. Τί ὅμως ἐννοοῦμεν λέγοντες «Ἐκκλησιαστικὴν ὁμοιομορφίαν:» Ἐννοοῦμεν τὴν πλήρη συμμόρφωσιν πρὸ ἕνα ἑνιαῖον καὶ σαφῶς προδιαγεγραμμένον καὶ καθωρισμένον τύπον ὁμοιομόρφου τελετουργικοῦ, ἐκ μέρους τῶν ἑκάστοτε ἱερουργούντων καὶ ἱεροπραττόντων Κληρικῶν μας, τόσον ἐν τῷ Ἱ. Μυστηρίῳ τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ὅσον καὶ κατὰ τὰς λοιπὰς τῆς Ἐκκλησίας μυστηριακὰς τελετάς.

Ἀλλ' ὑπάρχει, λοιπόν, ἐκκλησιαστικὴ ἀνομοιομορφία, ποὺ νὰ ἐπιβάλλῃ τὸν ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἑνιαῖον καθορισμόν; Ἀτυχῶς ναί.

Μία ἁπλῆ παρακολούθησις τῶν Κληρικῶν μας ἐκ τοῦ πλησίον, κατὰ τὰς ἑκάστοτε παρουσιαζομένας μυστηριακάς των ἐνεργείας, δίδει εὐθὺς τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ὁ καθείς, κατ' ἰδίαν κρίσιν καὶ βούλησιν, ἐνασκεῖ τὰς μυστηριακὰς ἐκκλησιαστικὰς πράξεις, εἴτε ἐξ ἰδίας ἀτομικῆς πείρας διαμορφώνων ἕνα ἰδιαίτερον τύπον τελέσεως αὐτῶν, εἴτε προσθέτων, ὅσα κατ' ἰδίαν καὶ πάλιν κρίσιν νομίζει σύμφορα καὶ ἐξυπηρετικὰ δῆθεν τῶν μυστηριακῶν τελετῶν, εἴτε καὶ ἀπὸ ἁπλῆν ἄγνοιαν καὶ παντελῆ ἔλλειψιν τῆς «ἐκκλησιαστικῆς πείρας καὶ τάξεως». Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι παρατηρεῖται γενικῶς μία ἐκκλησιαστικὴ τελετουργικὴ ἀνωμαλία.

Εἶνε, ἄρα γε, ἀνάγκη, παρατάξεως ἐπιχειρημάτων, πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ πράγματος; Περιοριζόμεθα εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν οὐσιωδέστερα καὶ βασικώτερα.

Εἶνε αὐτονόητον ὅτι μεγίστην ἐξασκεῖ ἐπίδρασιν ἡ κατὰ τὴν Θείαν Λατρείαν τοιαύτη ἢ τοιαύτη στάσις τοῦ ἱερουργοῦντος Κληρικοῦ, αἱ κατ' αὐτὴν ρυθμικαὶ κινήσεις καὶ σχήματα, καὶ γενικῶς ἡ ἱεροπρεπὴς ἐμφάνισις. Ἐξ αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἡ μυστικοπάθεια καὶ προσήλωσις τοῦ ἐκκλησιάσματος, ἡ συγκέντρωσις καὶ προσοχὴ αὐτοῦ, διατεθειμένου μὲ ἰδιαιτέραν ὅλως εὐλάβειαν καὶ παρακολουθοῦντος τὰ τελούμενα. Ἕνας, λοιπόν, ἑνιαίως καθωρισμένος τύπος τελέσεως τῆς Θείας Λειτουργίας, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους αὐτῆς, θὰ εἶχε βασικῶς τὴν θέσιν του, ἀλλὰ καὶ τὴν σκοπιμότητα καὶ σπουδαιότητα, πρὸς ἀποφυγὴν πλείστων ὅσων ἐπὶ τοῦ σοβαροῦ τούτου ζητήματος ἀκαταστασιῶν καὶ τελετουργικῶν ἀνωμαλιῶν.

Ἐξ ἴσου ὅμως σοβαρὸν πρέπει νὰ θεωρηθῇ καὶ τὸ τελετουργικῶς ὁμοιόμορφον, προκειμένου περὶ ὅλων ἐκείνων τῶν μυστηριακῶν πράξεων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁ καθεὶς τῶν κληρικῶν μας, ὁ μὲν οὕτως, ὁ δὲ ἄλλως ἱεροπράττων, εἶνε πολὺ φυσικὸν καὶ δικαιολογημένον νὰ γεννᾷ πολλάκις τὴν εὐλογοφανῆ ἐντύπωσιν εἰς τοὺς κατὰ τὴν τέλεσιν ἑκάστου Μυστηρίου παρευρισκομένους, ὅτι ἐξ ἰδίας ἀγνοίας ἐνεργεῖ καὶ ἱεροπράττει. Ἀλλὰ καὶ κἄτι περισσότερον. Τὸ ὑπὸ τοῦ προκατόχου κληρικοῦ ἐν τῇ πνευματικῇ του διακονίᾳ εἰς τὴν Κοινότητά του καθιερωθὲν πλέον, οὕτως ἢ ἄλλως, σύστημα καὶ καθεστώς, μὲ τὴν πρώτην μεταλλαγὴν καὶ ἀντικατάστασιν τοῦ Κληρικοῦ ἀνατρέπεται, μεταβάλλεται καὶ τροποποιεῖται ἀπὸ τὸν διάδοχόν του. Ἀλλὰ τότε, ἢ τοῦ καταλογίζεται, κατὰ φυσικὴν καὶ ἄμεσον συνέπειαν, ἡ ἐκκλησιαστική, ὅπως προείπομεν, ἀγνοια, ἢ τὸ κάτω-κάτω, γεννᾶται εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὴν συνείδησιν τῶν ὁμογενῶν του ἡ πρώτη ἐντύπωσις, (ποὺ θὰ σημαίνῃ ἐφεξῆς πολὺ ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῆς κοινῆς γνώμης,) ὅτι ὁ Κληρικός των εἶνε ἀδαὴς καὶ ἀκατάρτιστος ἐκκλησιαστικῶς. Ἐπὶ πλέον δὲ ἡ πρὸς τὸν προκάτοχον Κληρικὸν ὑποσυνείδητος πλέον προτίμησις καὶ ἀγαθωτέρα μνεία, εἰς τὸ ζήτημα αὐτό, μοιραίως μειώνει τὸ αἴσθημα τῆς κοινῆς ἀγάπης καὶ ἐκτιμήσεως πρὸς τὸν Ἐφημέριον, ὁπότε καὶ ἐπαγγελματικῶς πλέον παραβλάπτει τὴν κληρικήν του διακονίαν.

Τί δὲ νὰ εἴπῃ τις, διὰ τὸ λυπηρὸν φαινόμενον, ποὺ παρατηρεῖται πλειστάκις εἰς τοὺς ἱεροπράττοντας καὶ τελετουργοῦντας Κληρικούς μας, οἱ ὁποῖοι ἐν πλήρει γνώσει καὶ ἐνσυνειδήτως διαστρεβλώνουν καὶ παραλλάττουν τοὺς σαφῶς καθωρισμένους τύπους τῆς Ἐκκλησίας, αὐτοβούλως καὶ αὐθαιρέτως, κατ' ἰδίαν ἀνεξέλεγκτον γνώμην καὶ κρίσιν καὶ προσθαφαιροῦν βασικὰ καὶ θεμελιώδη σημεῖα κατὰ τὴν τέλεσιν τῶν Μυστηρίων. Τὸ δὲ χειρότερον εἶνε ὅτι καὶ ὑποκύπτουν καὶ συμμορφοῦνται εἰς παραλόγους πολλάκις ἀξιώσεις τῶν ἐνδιαφερομένων, διότι ἔτσι ἔτυχε νὰ ἱεροπράττῃ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν ἑνὸς ἑκάστου πατρίδα ὁ ἐκεῖ Ἐφημέριος καὶ ἀλλοίμονον, ἂν ὁ νέος Κληρικός των δὲν συμμορφωθῇ πρὸς τὰς τοιαύτας ἰδιοτροπίας καὶ ὑποπέσῃ εἰς τὴν κοινὴν κατάκρισιν καὶ τὰς παραλόγους πλειστάκις μεμψιμοιρίας...

Δι' ὅλους τοὺς προαναφερθέντας λόγους σκοπιμότητος, ἀλλὰ καὶ τάξεως καὶ ἀκριβείας, ἐπιβάλλεται, νομίζομεν, ἡ ἐν παντὶ καὶ πάντοτε προσαρμογὴ καὶ συμμόρφωσις τοῦ Κληρικοῦ μας κόσμου πρὸς ἕνα ἑνιαῖον καὶ αὐστηρῶς καθωρισμένον τελετουργικὸν τύπον. Τὴν ἐπὶ τούτου πρωτοβουλίαν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀναλάβῃ ἡ ἐπίσημος Ἐκκλησία μας, εἴτε εἰς ἰδιαιτέραν ἀναθέτουσα πολυπείρων καὶ Θεολογικῶς κατηρτισμένων Κληρικῶν συντακτικὴν ἐπιτροπήν, εἴτε καὶ ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ ἐπισήμου ἐκκλησιαστικοῦ της ὀργάνου, διὰ σειρᾶς σχετικῶν ἀρθρογραφιῶν ὑποδεικνύουσα, ἀλλὰ καὶ ἀπαιτοῦσα τὴν πιστὴν καὶ ἀκριβῆ παρὰ πάντων συμμόρφωσιν καὶ προσαρμογήν. Οὕτω δὲ θὰ συνετέλει τὰ μέγιστα εἰς τὴν διὰ παντὸς ριζικὴν τοῦ ζητήματος τούτου λύσιν.

Πάντως, προβάλλει ἡ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη τῆς διαρρυθμίσεως ἑνὸς τόσον κεφαλαιώδους σημασίας ζητήματος, καὶ δὲν ὑπάρχει καὶ ἡ ἐλαχίστη κἂν ἀμφιβολία, ὅτι ὁ Κληρικός μας κόσμος μὲ ἐνδιαφέρον καὶ προσοχὴν θὰ ὑποταχθῇ εἰς τὰ ὑποδειχθησόμενα ἐπὶ τούτου μέτρα καὶ ἀποφάσεις, ἔχων ἀκραιφνῆ ἐκκλησιαστικὴν συνείδησιν, καὶ ἐνδιαφερόμενος διὰ τὸ ἐν παντὶ ὁμοιόμορφον τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐπρεπείας καὶ τάξεως.

πολλάκις ἐπανελάβομεν ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ διὰ τοῦ Γραφείου Κατηχ. Σχολείων προετοιμάζει ὅλην ἐν γένει τὴν διδακτέαν ὕλην εἰς φυλλάδια ὀνομαζόμενα Μεθοδικὰ Βοηθήματα.

Ὅπου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρεθοῦν κατάλληλα πρόσωπα τῆς ἡλικίας αὐτῆς εἶναι δυνατὸν νὰ καταρτίζεται τὸ προσωπικὸν ἀπὸ κυρίας μορφωμένας.

Ὁδηγίας λεπτομερεῖς διὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ Προσωπικοῦ τούτου καθὼς καὶ ἀνάλυσιν τῶν Σκοπῶν τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου δίδομεν μὲ τὰ Μεθοδικὰ Βοηθήματα, περιέχονται δὲ εἰς μικρὸν φυλλάδιον τὸ ὁποῖον τιμᾶται 2 σέντς.

ΕΞΕΔΟΘΗ! ≠ Η ≠ ΕΞΕΔΟΘΗ!

ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙ' ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥΣ

GREEK MADE EASY

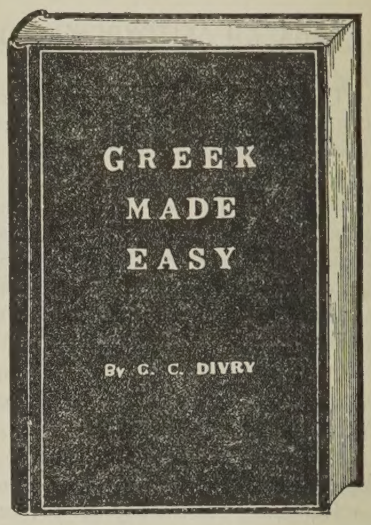

A Simple, Up-to-date Manual For The Study Of Modern Greek By Americans At Home Or In School.

ΝΕΑ ΑΠΛΟΥΣΤΑΤΗ ΜΕΘΟΔΟΣ.—Η ΜΟΝΗ ΠΡΟΣ ΕΚΜΑΘΗΣΙΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΗΤΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΝ ΕΝ ΣΧΟΛΕΙΩ.

Ἡ μικρὰ ἐπίδοσις τῶν ξενογλώσσων εἰς τὴν μελέτην τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὡς κύριον λόγον εἶχε τὴν παντελῆ μέχρι τοῦδε ἔλλειψιν τῶν καταλλήλων βοηθημάτων πρὸς συστηματικὴν μελέτην καὶ διδασκαλίαν της.

Τὴν ἔλλειψιν ἑνὸς ἁπλοῦ καὶ πρακτικοῦ ὁδηγοῦ καὶ ἐν ταὐτῷ εὐμεθόδου καὶ συγχρονισμένου βοηθήματος πρὸς διδασκαλίαν ἢ κατ' ἰδίαν μελέτην τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἔρχεται νὰ πληρώσῃ ἡ Νέα Μέθοδός μας «GREEK MADE EASY». Ἡ μοναδικὴ αὕτη Μέθοδος δὲν ἔγράφη διὰ φοιτητὰς Πανεπιστημίων ἢ δι' Ἄγγλους περιηγητὰς ἐν Ἑλλάδι. Ἐγράφη κυρίως διὰ τὰς ξενογλώσσους συζύγους καὶ τὰ τέκνα τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ μάθουν τὴν ἀθάνατον Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ τοὺς διδασκάλους ποὺ ἀναλαμβάνουν νὰ τὴν διδάξουν ἐνταῦθα. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἡ Μέθοδος GREEK MADE EASY» εἶνε:

α) ΑΠΛΗ. Ὁ μελετῶν αὐτὴν δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἶνε ἀπόφοιτος Γυμνασίων ἢ Πανεπιστημίων. Ἀρκεῖ νὰ γνωρίζῃ Ἀγγλικὴν ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν.

β) ΠΡΑΚΤΙΚΗ. Ὁ μαθητὴς μανθάνει κυρίως ὅσα εἶνε ἐνδεχόμενον νὰ χρειασθῇ εἰς τὴν καθημερινὴν ζωήν του, ἀρχίζων ἀπὸ τὰ πλέον χρήσιμα πράγματα καὶ προχωρῶν ὁλονὲν εἰς τὰ ὀλιγώτερον χρήσιμα. Ἀρχίζει νὰ ὁμιλῇ ἀπὸ τοῦ πρώτου μαθήματος.

γ) ΕΥΜΕΘΟΔΟΣ. Ὁ μαθητὴς μανθάνει εὐκόλως καὶ εὐχαρίστως. Ἀρχίζει ἀπὸ εὐκόλους λέξεις καθημερινῆς χρήσεως, τὰς ὁποίας ἀπὸ τοῦ πρώτου μαθήματος μανθάνει νὰ πλέκῃ εἰς ἁπλᾶς φράσεις—ἀκριβῶς ὅπως τὸ νήπιον ποὺ μανθάνει τὴν μητρικήν του γλῶσσαν. Ἡ γραμματικὴ διδάσκεται ἐφαρμοσμένη ἐν τοῖς λεξιλογίοις καὶ διὰ φρασεολογικῶν ἀσκήσεων. Οὕτω ὁ μαθητὴς μανθάνει γραμματικὴν εὐχαρίστως καὶ ἀκόπως, χωρὶς σχεδὸν νὰ γνωρίζῃ ὅτι μανθάνει γραμματικήν.

δ) ΕΥΚΟΛΩΤΑΤΗ. Ἐλάβομεν πᾶσαν φροντίδα ὅπως ὁ μαθητὴς δυναντήσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγωτέραν δυσκολίαν εἰς τὴν μελέτην του. Κάθε λέξις ποὺ εἰσάγεται ἔχει τὴν Ἑλληνικήν της προφορὰν σημειουμένην μὲ τοὺς ἀντιστοίχους Ἀγγλικοὺς χαρακτῆρας, τοὺς ὁποίους πᾶς Ἀμερικανὸς ἐννοεῖ. Ἐπίσης κάθε φράσις ἔχει ἀπέναντι τὴν Ἀγγλικὴν ἐξήγησίν της. Ἀκόμη καὶ αἱ Γραμματικαὶ Παρατηρήσεις ποὺ εὑρίσκονται εἰς τὸ τέλος τῶν μαθημάτων εἶνε διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας συστηματικωτέραν μελέτην τῆς γλώσσης, δύνανται δὲ χωρὶς μεγάλην ζημίαν νὰ παραλειφθοῦν ἀπὸ τοὺς πρακτικῶς μανθάνοντας.

Πρὸς περαιτέρω διευκόλυνσιν τοῦ σπουδαστοῦ ἐφροντίσαμεν ὅπως αἱ ἐξηγήσεις τῶν λέξεων ἢ φράσεων ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς εἰς τὴν Ἀγγλικὴν ἀντιστοιχοῦν κατὰ τὸ δυνατόν, καὶ τὸ τοιοῦτον κατωρθώθη χωρὶς ζημίαν τοῦ λεκτικοῦ ὕφους ἀμφοτέρων τῶν γλωσσῶν. Ἐπίσης ἡ γλῶσσα τὴν ὁποίαν μετεχειρίσθημεν τόσον εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ὅσον καὶ εἰς τὰ Ἀγγλικὰ εἶνε ἡ ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὁμιλουμένη γλῶσσα —ἡ Ἑλληνικὴ τὴν ὁποίαν ἐννοεῖ καὶ ὁμιλεῖ συνήθως ὁ Ἕλλην ἐν Ἑλλάδι καὶ ἡ Ἀγγλικὴ τὴν ὁποίαν μεταχειρίζεται συνήθως ὁ Ἀμερικανός.

Διὰ πρακτικοὺς λόγους, καὶ διὰ νὰ εἶνε τὸ βιβλίον προσφιλέστερον εἰς τοὺς μικροὺς πρὸ πάντων μαθητάς, ἐτυπώθη ἐπὶ ἀρίστου χάρτου μὲ μεγάλα στοιχεῖα ἰδίᾳ διὰ τὰ Ἑλληνικὰ Λεξιλόγια καὶ Ἀσκήσεις. Τὸ βιβλίον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ τόσον διὰ τοὺς Ἀμερικανοὺς ποὺ δὲν γνωρίζουν διόλου Ἑλληνικά, ὅσον καὶ δι' ἐκείνους ποὺ γνωρίζουν ὀλίγα Ἑλληνικὰ καὶ θέλουν νὰ τελειοποιηθοῦν εἰς τὴν γλῶσσαν. Τιμᾶται πανόδετον $1.50.

GREEK MADE EASY was written for Americans, young or old, who wish to learn Modern Greek, and for those who wish to teach this language. Its system of instruction is SIMPLE, PRACTICAL, METHODICAL and EASY TO STUDY. The pronunciation of all Greek words is marked with English characters. Also the English meaning is given alongside every Greek word and sentence. It is easy for any one to learn Greek with this unique book. Price $1.50 postpaid.

D. C. DIVRY, Inc., 240 W. 23rd Street, NEW YORK